

ISSN: 2822-0056(Print)

วารสาร

การบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา
Educational Administration and Innovation Journal

2021

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2564
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ISSN: 2822-0056 (Print)

วารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

EDUCATIONAL ADMINISTRATION AND INNOVATION JOURNAL
FACULTY OF EDUCATION, NAKHON SAWAN RAJABHAT UNIVERSITY

วารสารราย 6 เดือน ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2564

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
398/1 หมู่ที่ 3 ตำบลย่านมัทรี อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ 60130
โทร. 0-5621-9100 ต่อ 2102

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทินกร ชอัมพงษ์
โทร. 096-6622428

<http://edu.nsruc.ac.th/2018/>

วารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

วัตถุประสงค์

วารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จัดพิมพ์เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ผลงานวิจัย นวัตกรรม และองค์ความรู้ใหม่อันเป็นความก้าวหน้าทางวิชาการด้านศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ในยุคสมัยแห่งการปฏิรูปการเรียนรู้ของนักวิชาการ อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยรับพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย และบทความวิชาการ โดยเปิดรับบทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ที่มีสาระเกี่ยวกับการศึกษา ปรัชญาการศึกษา การบริหารการศึกษา หลักสูตรและการเรียนการสอน จิตวิทยาการศึกษาและแนะแนว นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา การวัดและการประเมินผลทางการศึกษา วิจัยและสถิติการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การศึกษาพิเศษ การพัฒนาวิชาชีพครู พหุวัฒนธรรมศึกษา แหล่งวิทยาการการเรียนรู้และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

เจ้าของวารสาร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ที่ปรึกษา

คณบดีคณะครุศาสตร์
Dean, Faculty of Education

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทินกร ชอัมพงษ์
Asst.Prof. Dr.Thinnakorn Cha-umpong

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นันทิพัชรา สังข์ชัย
Asst.Prof. Niphattha Sangyok

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา
Prof. Dr.Vithaya Jansila
รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร
Assoc.Prof.Dr. Chaiya Pawabutr
รองศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร เรืองรอง
Assoc.Prof.Dr. Passkorn Roungrong
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยงยุทธ ยะบุธธง
Asst.Prof.Dr. Yongyouth Yaboonthong

มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Khonkaen University
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
Sakonkakhon Rajabhat University
มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
Naresuan University
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท คูศิริรัตน์ Asst.Prof.Dr. Kampanart Kusirirat	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา Bansomdejchaopraya Rajabhat University
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง Asst.Prof.Dr. Satom Subruangthong	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ Nakhon Sawan Rajabhat University
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงใจ พุทธิเกษม Asst.Prof.Dr.Duangjai Puttasem	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ Nakhon Sawan Rajabhat University

กำหนดการเผยแพร่

ปีละ 2 ฉบับ (ราย 6 เดือน) คือ ฉบับแรกของปี มกราคม – มิถุนายน
ฉบับที่สองของปี กรกฎาคม – ธันวาคม

ศิลปินกรรม

นายรามาศ ชาญณรงค์
Mr. Rames Channarong

ภาพปก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทินกร ซอัมพงษ์และนายรามาศ ชาญณรงค์

สำนักงาน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
398/1 หมู่ที่ 3 ตำบลย่านมัทรี อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ 60130
โทร. 0-5621-9100 ต่อ 2102

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทินกร ซอัมพงษ์
โทร. 096-6622428

<http://edu.nsr.u.ac.th/2018/>

บทความที่นำมาตีพิมพ์ในแต่ละฉบับ กองบรรณาธิการจะตรวจสอบเป็นขั้นแรก แล้วจัดให้มีกรรมการภายนอกร่วม
กลั่นกรอง (Peer Review) และประเมินบทความตามเกณฑ์และแบบฟอร์มที่กำหนดในลักษณะเป็น Double - Blind
Peer Review คือปกปิดรายชื่อผู้เขียนบทความและผู้เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ**ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก**

รองศาสตราจารย์ ดร.วรภุช เลื่อนช้าง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยงยุทธ ยะบุญธง

รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี

รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก

รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ

รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาติ ปณระราช

รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค

รองศาสตราจารย์ ดร.อนุวัติ คุณแก้ว

รองศาสตราจารย์ ดร.สรวงพร กุศลส่ง

รองศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา น้อยจันทร์

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรพรรณ ขาวประทุม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชภูมิ สีชมภู

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ภา ธรรมสิทธิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชยากานต์ เรืองสุวรรณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วินิตา ฝาระนัด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รชฎ สุวรรณภูมิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศธร มหาวิทยาลัย

อาจารย์ ดร.พนัส จันทร์ศรีทอง

ศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์

รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศน์ัย กิรติรัตน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐมน พันธุ์ชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาโรจน์ เผ่าวงศากุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวิษณุ ปิยนนทศิลป์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษทิพย์ ศิริชัยศิลป์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณตนนท์ เกียรติประภากุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมกริช บุญเขียว

อาจารย์ ดร.ภูวคัล จุลสุคนธ์

อาจารย์ ดร.มีนมาส พรานป่า

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต
นครสวรรค์

มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยทักษิณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยนครพนม

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกริก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

รองศาสตราจารย์ ดร.วชิระ วิชสุวรรณันท์
รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวเรศ ภักดีจิตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปพนสรรค์ โทธิพิทักษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรพจน์ แนบเนียน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัฒนา หอมบุปผา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายทิพย์ ยะฟู
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาทิพย์ งามนิล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณราย เทียมทัน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาภากร โพธิ์คง
อาจารย์ ดร.ไกรวิชญ์ ดีเอม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

สารจากบรรณาธิการ

วารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ฉบับนี้เป็นฉบับแรกที่ทำขึ้นเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่ผลงานอันเป็นประโยชน์และเป็นพื้นที่เปิดทางด้านวิชาการสำหรับคณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และนักศึกษา รวมถึงผู้ที่สนใจ ได้นำเสนอผลงานวิจัย ผลงานทางวิชาการ ซึ่งนำไปสู่การสร้างสรรค์สังคมและพัฒนาประเทศชาติด้วยการสร้างองค์ความรู้จากการศึกษาวิจัย การศึกษาค้นคว้าและการเรียบเรียงผลงานทางวิชาการ

โดยฉบับปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน 2564 ได้นำเสนอบทความที่น่าสนใจ รวมทั้งสิ้น 5 เรื่อง เป็นบทความวิจัย 5 เรื่อง บทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ได้ผ่านการตรวจสอบ การประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์สาขา โดยถือเป็นมาตรฐานทางวิชาการที่ทางกองบรรณาธิการวารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ได้พิจารณาคัดเลือก

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ให้ความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาและส่งเสริมการนำเสนอผลงานวิจัยและผลงานวิชาการ เนื่องจากการศึกษาในยุคปัจจุบันต้องการให้มีการคิดค้น ทดลอง และพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น และยังสามารถนำไปเผยแพร่ได้ ฉะนั้นกองบรรณาธิการจึงมุ่งเน้นที่จะพัฒนาคุณภาพของวารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ให้มีระดับที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันจะนำมาซึ่งประโยชน์สำคัญคือการได้มีโอกาสเผยแพร่บทความต่างๆ ให้กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งหากนักวิชาการท่านใดที่มีความประสงค์ที่จะเผยแพร่ผลงาน ผลงานวิจัย ผลการศึกษา ค้นคว้า ผลงานวิชาการของตนเองสู่แวดวงทางการศึกษาและวิชาการวารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีความพร้อมและยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะเป็นเวทีทางวิชาการ ที่จะกระตุ้นความคิดและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “ด้านการเรียนรู้ยุคใหม่” ของนักวิจัย นักวิชาการและผู้อ่านทุกท่าน

สุดท้ายนี้ กองบรรณาธิการวารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านร่วมพิจารณาผลงานทางวิชาการ ขอบคณานักวิชาการที่ให้ความเชื่อมั่นในคุณภาพของวารสาร ซึ่งทางกองบรรณาธิการขอให้ความเชื่อมั่นว่าวารสารวิชาการฉบับนี้มีเนื้อหาที่น่าสนใจและทรงคุณค่าและจะดำเนินการพัฒนาคุณภาพวารสารให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้นไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทินกร ชอัมพงษ์

บรรณาธิการวารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ทัศนะ แนวคิด และรูปแบบการนำเสนอบทความในวารสารนี้เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่ละคน การนำบทความหรือส่วนหนึ่งของบทความไปตีพิมพ์เผยแพร่ให้อ้างอิงแสดงที่มาข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนบทความ และกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการคัดเลือกบทความลงตีพิมพ์ และจะแจ้งให้เจ้าของบทความทราบหลังจากผู้ประเมินอิสระตรวจอ่านบทความแล้ว

สารบัญ

	หน้า
วารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	ก
คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ	ง
สารจากบรรณาธิการ	ฉ
สารบัญ	ช
การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายุทธยานี เขต 2	
A STUDY OF ACADEMIC ADMINISTRATION PROBLEMS IN SMALL SCHOOLS UNDER UTHAITHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2	1
ขวัญญา องค์ภัย, ทินกร ชอัมพงษ์, สายทิพย์ ยะฟู	
การศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1	
A STUDY ON THE STATE OF INTERNAL SUPERVISION IN SCHOOLS UNDER NAKHON SAWAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1	17
นันทรัตน์ คงคะชาติ, ทินกร ชอัมพงษ์, ปพนสวรรค์ โพธิพิทักษ์	
การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัยโดยใช้ Interland สำหรับ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	
THE DEVELOPMENT OF LEARNING MANAGEMENT TO ENHANCE SYSTEM THINKING THE SAFE USE OF INFORMATION TECHNOLOGY PROCESS FOR SECONDARY SCHOOL STUDENTS LEVEL 3	33
สุรีย์รัตน์ กองมณี, กฤษฏา กล้ากลิจ, วุฒิชัย พิสิทธิ์	
การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	
Learning Management in English for Communication with Simulated Scratch Program for Prathomsuksa 4th Students	41
อาทิวร ใจการุณ, ปาริฉัตร ศรีพัฒน์, ภราดร พิมพันธ์	
การพัฒนาเกมการศึกษาบูรณาการวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์ ภาษาอังกฤษพื้นฐาน สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ Scratch	
DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL GAME INTEGRATION OF TECHNOLOGY SUBJECT (COMPUTING SCIENCE) AND ENGLISH SUBJECT ON BASIC ENGLISH VOCABULARY FOR GRADE 4TH STUDENTS BY USING SCRATCH	52
สุกัญญา ปั้นพระ, ทิพรรัตน์ กระชั้น, ภราดร พิมพันธ์, ไกรวิชญ์ ดีเอม	
ภาคผนวก	64

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิอ่านบทความวารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

65

Abstract

The purposes of this study were to study and compare the academic administration problems in small schools. The sample was 210 of small schools under Uthaithani primary educational service area office 2. The sample was selected by simple random sampling. The instrument was a questionnaire according to academic administration problems in small schools with a reliability 0.95. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test independent, and analysis of variance (One-way ANOVA), and Scheffe's method.

The study findings were as follows:

1. The problems for academic administration in small schools overall were at a high level. When considering each aspect, it was found that the highest level of problems was the development of an internal assurance system and educational standard. The next was the research for education development and the lowest level of problems was the education guidance.

2. The comparison of the opinions of administrators and teachers towards the academic administration problems in small schools. found that respondents with different job position and education level had the opinion towards the academic administration problems in small schools was different and was overall statistically significant at the 0.05 level. And found that the respondents with different work experience in current position had not different opinions toward the academic administration problems in small schools not different in overall.

Keywords: Academic Administration, Small Schools

บทนำ

ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านการเมืองการปกครอง การแข่งขันทางเศรษฐกิจและสังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินชีวิตอย่างมาก ในการปฏิวัติยุคดิจิทัลนี้ทำให้ต้องพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การพัฒนาศักยภาพประชาชนในประเทศให้มีคุณภาพเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถคงอยู่ได้อย่างมั่นคง และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ประชาชนเกิดทักษะสามารถเตรียมพร้อมรับมือกับสิ่งที่จะเกิดในอนาคต ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการกักการสร้างความรู้ ให้ประชาชนรู้จักคิด สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล ควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรมในจิตใจ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ตามเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่กำหนดหลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนไว้ว่า เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ประชาชนทุกคน ทุกช่วงวัย ตั้งแต่เด็ก ปฐมวัย วัยเรียน วัยทำงาน และผู้สูงวัย มีโอกาสในการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้แต่ละบุคคลได้พัฒนาตามความพร้อมและความสามารถให้บรรลุขีดสูงสุด มีความรู้ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมทั้งมีสมรรถนะในการทำงานเพื่อการประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อันจะนำไปพัฒนาตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 76)

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคนให้มีความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ในอนาคต การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ มีความสามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น เมื่อคนได้รับการพัฒนา ย่อมทำให้ประเทศชาติพัฒนา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562 ที่มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข นับว่าการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ มีความสามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น เพื่อให้เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องผสมผสาน สาระความรู้ต่าง ๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา โดยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของแต่ละคน เมื่อคนได้รับการพัฒนาอย่างดีย่อมทำให้ประเทศชาติพัฒนาไปได้อย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 4 ที่ให้ความหมายของการศึกษาไว้ว่า คือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2562: 2)

การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารงานในสถานศึกษา มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักและเป็นหัวใจของสถานศึกษารวมทั้งเป็นภารกิจหลักที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้บริหารที่จะต้องให้ความสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีคุณสมบัติขอเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะภารกิจหลักของโรงเรียน คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน ส่วนงานด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณและการบริหารงานทั่วไป เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้หน่วยงานทางการศึกษาดำเนินไปด้วยความราบรื่น ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักการประยุกต์ ทฤษฎีและหลักการบริหารมาใช้ในการ

ปฏิบัติจริง หลักการบริหารงานวิชาการต้องคำนึงถึงการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ ทำให้ดีที่สุดในปัจจุบันไปสู่คุณภาพที่คาดหวัง คำนึงถึง วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับผิดชอบร่วมกันทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ คำนึงถึง ประสิทธิภาพประสิทธิผลและความประหยัด ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในการกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงาน วิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า ทันทต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และ คณะ. 2561: 240)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 มีจำนวนสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 124 โรงเรียน ใน จำนวนสถานศึกษาในสังกัดมีโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 คน ลงมา จำนวน 79 โรงเรียน หรือคิดเป็นร้อยละ 63.71 และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในปีที่ผ่านมาผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O - NET) ระดับเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ในปีการศึกษา 2563 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าปี การศึกษา 2562 โดยมีคะแนนสูงกว่า 4.07 และผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET) ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าปีการศึกษา 2562 โดยมีคะแนนต่ำกว่า 0.50 และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรของนักเรียนยังต่ำกว่าเกณฑ์ ระดับ ดี อยู่ถึงร้อยละ 76.14 ของนักเรียนโรงเรียนขนาด เล็กทั้งหมด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. 2564: 14)

นอกจากปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำลงแล้วนั้น ยังพบว่าการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ยังพบปัญหาอยู่หลายด้าน อาทิ ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาเกิดปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและกรอบ หลักสูตรท้องถิ่น ชุมชน ทำให้ผู้บริหารและครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เกิดปัญหาครูไม่สามารถออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากวิเคราะห์ ตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษาสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาที่ตนเองไม่ถนัด การ สอดแทรกเทคนิค วิธีการ หรือรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาในการสอน ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียนเกิดปัญหาครูขาดความรู้ความเข้าใจด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การจัดทำเครื่องมือวัดและ ประเมินผล ไม่ครอบคลุมตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามสภาพจริง เน้นการวัดผลด้านความรู้ความจำมากกว่าด้านอื่น ๆ ไม่นำผลการวัดและประเมินผลนักเรียนไปใช้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเกิดปัญหาผู้บริหารและครูขาดความรู้ความเข้าใจ หรือขาดแรงจูงใจในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปแบบการวิจัยในชั้นเรียน การลงมือปฏิบัติตามแผน ขาด แนวทางในปฏิบัติ ไม่มีมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาทางการศึกษา ผู้บริหารขาดการกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ด้านการนิเทศการศึกษาเกิดปัญหาผู้บริหารและครูไม่ให้ความสำคัญมองการนิเทศเป็นภาระในการ ทำงาน การประเมินผลการนิเทศภายในขาดหลักฐานร่องรอยไม่เป็นระบบ การจัดทำเครื่องมือไม่เป็นไปตามภารกิจหน้าที่ของ สถานศึกษา และด้านการแนะแนวเกิดปัญหาขาดกำลังคนในการดูแลและแนะนำนักเรียนในเชิงลึก ขาดการให้ความช่วยเหลือ ไม่ได้สร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงคุณค่าของการแนะแนว (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. 2563: 96)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 เพื่อต้องการทราบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขนาดเล็ก และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยจำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 42 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด และทบทวนวรรณกรรม ในประเด็นต่อไปนี้

1. หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

1.1 ความหมายการบริหาร

ปพนสรรรค์ โทธิพิทักษ์ (2560: 2) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันทำกิจการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยการใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม

ไพฑูรย์ สิลารัตน์ และคณะ (2561: 153) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการจัดการและการดำเนินการเพื่อควบคุม สนับสนุน ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายได้

1.2 ความหมายการบริหารสถานศึกษา

จรูณี แก้วเอียน (2557: 3) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารกิจการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข คือให้มีทั้งความรู้ ความสามารถ ความคิด และความเป็นคนดี ไม่ได้หวังผลกำไรเป็นเงิน แต่ต้องการให้คนเกิดการพัฒนา และประกอบอาชีพดำรงตนในสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข

สัมมา รณธิย์ (2560: 95) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มีความร่วมมือของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุม และการจัดการเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ทางการศึกษา

2. หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

2.1 ความหมายการบริหารงานวิชาการ

จิตติมา วรณศรี (2557 : 3) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การใช้สื่อเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

อุทัย บุญประเสริฐ (2557: 40) กล่าวว่า งานวิชาการ คือ งานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้เป็นงานบริหารหลักสูตรให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดหมายของหลักสูตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐานมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร

2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2561: 33) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ คือ เป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษาชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะ เป็นปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ไพฑูริย์ สินลารัตน์ และคณะ (2561: 240) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจเป็นส่วนสำคัญที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า ทนต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน

2.3 หลักการบริหารงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 40-41) กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการมี 5 ข้อ ดังนี้ 1. ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้ 4. มุ่งจัดการศึกษาใหม่มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดใหม่ดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ สามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกชั้น 5. มุ่งส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

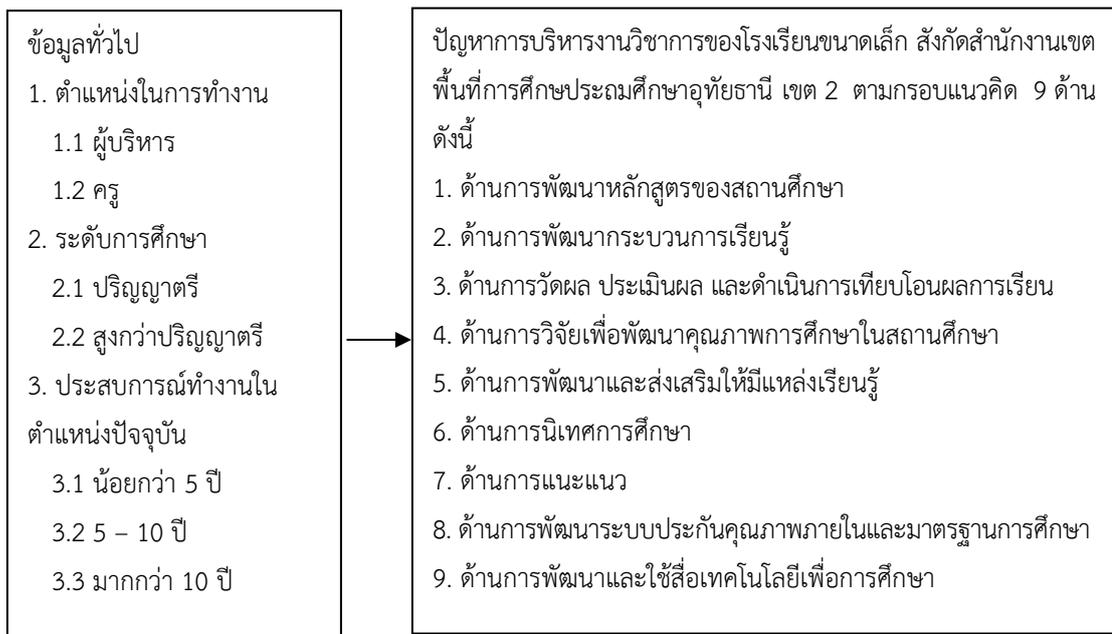
2.4 ขอบข่ายงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 41) กล่าวว่า ขอบข่ายและของของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา มีขอบข่ายและภารกิจ 17 ข้อ ดังนี้ 1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8. ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9. ด้านการนิเทศการศึกษา 10. ด้านการแนะแนว 11. ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา 12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งด้านวิชาการ 13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วัยรุ่น หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15. ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และ 17. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

กรอบแนวคิดของการศึกษา

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายุทธยาณี เขต 2 ใช้กรอบแนวคิดตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการภายใต้คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการ

พัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล กระทรวงศึกษาธิการ (2556: 41) เรื่อง ขอบข่ายและภารกิจด้านการบริหารงานวิชาการมีทั้งหมด 17 ด้าน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เนื้อหาขอบข่ายงานวิชาการที่ใกล้เคียงกันมารวมไว้ด้วยกัน และประยุกต์ตามบริบทโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ได้ขอบเขตที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานวิชาการ 9 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 6. ด้านการนิเทศการศึกษา 7. ด้านการแนะแนว 8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และ 9. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการศึกษา ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยจำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 79 คน ครู จำนวน 366 คน รวม 445 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางเครซี และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 210 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 37 คน ครู จำนวน 173 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จากโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยตำแหน่งในการทำงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยศึกษาใน 9 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 6) ด้านการนิเทศการศึกษา 7) ด้านการแนะแนว 8) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 9) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert (สายทิตย ยะฟู. 2560: 126)

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยพบผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครู ในระหว่างวันที่ 6 - 20 สิงหาคม 2564
3. ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ โดยได้รับแบบสอบถามคืนกลับ ครบทั้ง 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการศึกษา
  - 1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อในแบบสอบถาม
  - 1.2 หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa - coefficient) ตามวิธีของ Cronbach
2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
  - 2.1 ค่าร้อยละ (%)
  - 2.2 ค่าเฉลี่ย (μ)
  - 2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
  - 3.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน และระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent Simple test
  - 3.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และเมื่อพบว่าด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจะทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe

ผลการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีกลุ่มตัวอย่าง 210 คน เป็นผู้บริหาร 37 คน ครู 173 คน ส่วนมากเป็นครู ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบันน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็น

ต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านการแนะแนว เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ผลปรากฏ ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ รองลงมา คือ การนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การสนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรในการพัฒนากระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมา คือ การวัดประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การดำเนินการวางแผนการจัดการเรียนรู้

1.3 ด้านการวัด ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การจัดระบบสารสนเทศงานทะเบียนด้านกรวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ รองลงมา คือ การใช้การวัดผลและประเมินผลเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การดำเนินการตัดสินและอนุมัติผลการเรียน

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่วิจัยในชั้นเรียน รองลงมา คือ การนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การกำหนดแนวทางการใช้การวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนและแก้ไขปัญหาของนักเรียน

1.5 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การกำกับ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องรองลงมา คือ การส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอก

1.6 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลการนิเทศอย่างเป็นระบบ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศของครู และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การดำเนินการนิเทศตามปฏิทินที่กำหนด

1.7 ด้านการแนะแนว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน รองลงมา คือ การประสานความร่วมมือด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในลักษณะเครือข่ายแนะแนว และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ การประเมิน และปรับปรุงผลการดำเนินงานแนะแนว

1.8 ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การเตรียมความพร้อมการประเมินภายนอก รองลงมา คือ การเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ต่อสาธารณชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ กระบวนการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชน

1.9 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ การบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้งานได้เป็นอย่างดี รองลงมา คือ การนิเทศติดตาม และประเมินผลการใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และข้อที่มีปัญหาลดที่สุด คือ การพัฒนา ปรับปรุงห้องสมุดให้มีคุณภาพเพื่อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยภาพรวม จำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กน้อยกว่าครู

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กมากกว่าผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งต่างกันปัจจุบัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูได้เข้าใจสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการอย่างแท้จริง โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัตินั้น การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรอาจยังไม่เพียงพอ อีกทั้งการพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดระบบสารสนเทศงานทะเบียนด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน มีการดำเนินการที่ยังไม่เป็นระบบและไม่เป็นปัจจุบัน มีปัญหาในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ขาดการส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลการนิเทศไม่เป็นระบบ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนถูกให้ความสำคัญเป็นเรื่องรอง ขาดการเตรียมความพร้อมเพื่อการประเมินภายนอก อีกทั้งการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษายังไม่ต่อเนื่อง ทำให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กเกิดปัญหา ส่งผลให้คุณภาพของผู้เรียนต่ำลงโดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนาวุธ วงศ์เป็นพันธุ์ (2558) พบว่า ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะส่วนมากมีปัญหาการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ โรงเรียนขนาดเล็กมีบุคลากรในโรงเรียนไม่เพียงพอ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจึงเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของครูวิชาการ ครูผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกคน ทำให้ไม่มีความ

เข้าใจในหลักสูตรสถานศึกษา อีกทั้งยังขาดการประเมินการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ จึงเป็นเรื่องยาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนาวุธ วงศ์เป็นพันธุ์ (2558) พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับมาก การดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรไม่เป็นไปอย่างมีระบบ การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ยังมีปัญหา เพราะการขาดแคลนครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง จำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน และครูไม่ครบทุกสาขาวิชา

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหาการสนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการสนับสนุนงบประมาณน้อย จากการใช้เกณฑ์จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนน้อยย่อมได้รับงบประมาณในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้น้อยรวมไปถึงการจัดหาจะเป็นวัสดุ หรืออุปกรณ์ ซึ่งเป็นทรัพยากรในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไม่เพียงพอเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มลชยา จี๊สละ (2558) พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีปัญหาอยู่ในระดับมาก การจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อความต้องการ การใช้ทรัพยากรมีอย่างจำกัด เนื่องจากจากโรงเรียนขนาดเล็กได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยตามจำนวนนักเรียน

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหาการจัดระบบสารสนเทศงานทะเบียนด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ โรงเรียนขนาดเล็กไม่มีระบบการดำเนินการที่เป็นระบบ ไม่มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการผลัดเปลี่ยนครูผู้รับผิดชอบบ่อยครั้ง อีกทั้งครูผู้รับผิดชอบยังไม่มีความชำนาญในการปฏิบัติงาน ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการจัดทำระบบสารสนเทศงานทะเบียน งานที่ถูกดำเนินการจึงไม่เป็นปัจจุบัน ส่งผลให้ยากแก่การค้นหาเพื่อใช้ในการเทียบโอนผลการเรียน การอ้างอิง และการตรวจสอบภายหลัง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมาน กลมกุล (2559) พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้อาจมีปัญหาอยู่ในระดับมาก มีปัญหาการบันทึกและรายงานผลการประเมินอย่างเป็นระบบข้อมูลขาดความเป็นปัจจุบัน เนื่องจากบุคลากรที่มีอย่างจำกัดทำให้ครูผู้รับผิดชอบมีภาระงานมาก อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่วิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้ให้ความสำคัญในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน ไม่มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ผู้บริหารไม่มีการกำหนดแนวทางการใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และขาดการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญจวรรณ เหลวกุล (2561) พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับมาก มีปัญหาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่วิจัยในชั้นเรียน ขาดการสร้างวัฒนธรรมให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.5 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหาการส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดเล็กขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงแก่ผู้เรียน อีกทั้งยังมีแนวคิดว่าการพานักเรียนไปใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกต้องใช้งบประมาณที่สูง และยังมีขาดในเรื่องของ การกำกับ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญจวรรณ เหลวกุล (2561) พบว่า ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้มีปัญหาอยู่ในระดับมาก มีปัญหาในการสนับสนุนให้มีการจัดการกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรในการใช้แหล่งการเรียนรู้ ขาดการกำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

1.6 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหาการเก็บรวบรวมข้อมูลการนิเทศอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารและครูไม่ได้ให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษา ไม่มีกรมอบหมายให้ครูมีส่วนร่วมในการนิเทศ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศ การประเมินผลและการสรุปผลขาดหลักฐานร่องรอยการดำเนินงาน ซึ่งครูอาจมีแนวคิดว่าการนิเทศการศึกษาเป็นการเพิ่มภาระการทำเอกสารหลักฐานในการทำงาน ไม่ได้มองว่าการนิเทศการศึกษาเป็นการนิเทศเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้การเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรุณข พลศักดิ์ (2556) พบว่า ด้านการนิเทศศึกษามีปัญหายุ่งยากในระดับมาก มีปัญหาการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการนิเทศการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาไม่มีแบบแผนที่ชัดเจน

1.7 ด้านการแนะแนว พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหาการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญกับการแนะแนวมานัก ขาดการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ในเรื่องจิตวิทยาการแนะแนวมักเรียน โรงเรียนขนาดเล็กไม่มีครูแนะแนวที่ตรงวุฒิการศึกษา อาศัยครูประจำชั้นทำหน้าที่เป็นครูแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมลพรรณ กุลาสา (2559) พบว่า ด้านการแนะแนวมมีปัญหายุ่งยากในระดับมาก มีปัญหาครูผู้ได้รับมอบหมายให้จัดกิจกรรมแนะแนวยังขาดความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายเนื้อหาสาระการจัดกิจกรรมแนะแนว ครูแนะแนวส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาด้านการแนะแนว

1.8 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหาการเตรียมความพร้อมการประเมินภายนอก ผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดเล็กไม่ให้ความสำคัญกับการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังไม่ความเข้าใจระบบและโครงสร้างของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เนื่องจากผู้ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่เข้าใจการประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง ไม่มีนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ต่อสาธารณชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นไปด้วยความล่าช้า ทำให้ระบบประกันคุณภาพภายในไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้โรงเรียนขาดความพร้อมในการเตรียมรับการประเมินภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลัดดาวัลย์ สุดสวาท (2554) พบว่า ด้านการพัฒนาประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษามีปัญหายุ่งยากในระดับมาก มีปัญหาในการจัดทำระบบและโครงสร้างงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และไม่มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ขาดการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับประกันคุณภาพภายนอก

1.9 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนมากมีปัญหาการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้งานได้เป็นอย่างดี โรงเรียนขนาดเล็กไม่มีการวางแผนหรือกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ขาดความต่อเนื่องในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการจัดงบประมาณในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อความต้องการ แต่ไม่มีการจัดหางบประมาณเพื่อใช้สำหรับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ส่งผลให้มีปัญหาในการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรุณข พลศักดิ์ (2556) พบว่า ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามีปัญหายุ่งยากในระดับมาก มีปัญหาในการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ขาดการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้พร้อมสำหรับการใช้งานอยู่เสมอ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งในการทำงาน ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า

2.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กน้อยกว่าครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างผู้บริหารและครูต่างกัน ผู้บริหารทำหน้าที่ในการบริหารงานทุกฝ่ายไม่ได้มุ่งเน้นการบริหารงานฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยให้การสนับสนุน ส่งเสริมครูในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ส่วนครูทำหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียน ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อธิศักดิ์ อาษา (2554) พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่งในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กมากกว่าผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน สามารถมองเห็นปัญหาของการบริหารงานวิชาการที่ไม่เหมือนกัน จากผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความรู้และเข้าใจในหลักการการบริหาร สามารถนำความรู้มาปรับแก้ปัญหาในปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ส่วนครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรียังขาดความรู้ความเข้าใจจึงมองเป็นปัญหาที่ยุ่งยาก จึงทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชลิตา เจริญชัย (2561) พบว่า ผู้บริหาร และครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบันต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ขาดแคลนทรัพยากรทุกด้าน ทำให้ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งต่างกันสามารถรับรู้ถึงปัญหาได้เหมือนกัน จึงร่วมกันผลักดันให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปตามนโยบายที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จึงทำให้ได้รับรู้และเข้าใจถึงปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เบญจวรรณ เหลวกุล (2561) พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โรงเรียนควรมีการติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อประเมินการนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ และควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนควรมีการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรในการพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดหาและอำนวยความสะดวกให้บุคลากรเพื่อให้การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นไปอย่างเต็มประสิทธิภาพ
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โรงเรียนควรมีการกำหนดระเบียบแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการจัดระบบสารสนเทศงานทะเบียนด้านการวัดผลและประเมินผลที่เป็นระบบ เพื่อให้สะดวกต่อการเทียบโอนผลการเรียนหรือเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และเผยแพร่ผลการวิจัยกับเครือข่ายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนควรมีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรเห็นถึงความสำคัญ มีการกำกับ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
6. ด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียนควรมีแผนหรือแนวทางเกี่ยวกับการนิเทศภายใน การเก็บรวบรวมข้อมูลการนิเทศควรเป็นไปตามระบบ ควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายและร่วมกันสร้างเครื่องมือสำหรับการนิเทศ
7. ด้านการแนะแนว โรงเรียนควรมีการจัดส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตวิทยา การแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงความสำคัญของการแนะแนว และควรมีครูที่ทำหน้าที่ครูแนะแนวโดยตรง
8. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนควรมีการวางแผนการพัฒนาให้เป็นไปตามระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และดำเนินงานตามแผนที่วางไว้เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินภายนอก
9. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โรงเรียนควรส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ควรมีการประเมินผล ติดตามการใช้สื่อและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้มีการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้งานได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2
2. ควรศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมการประเมินภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2
3. ควรศึกษาแนวทางการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) ต่อสาธารณชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **คู่มือการบริหารโรงเรียน ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล.**

กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.** กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง
- จรูณี เก้าเอี้ยน. (2557). **เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- จิตติมา วรณศรี. (2557). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา**. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์3.
- ชลิดา เจริญชัย. (2561). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนาวุธ วงศ์เป็นพันธุ์. (2558). **ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ธีรศักดิ์ อาษา. (2554). **การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2**. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เบญจวรรณ เหลวกุล. (2561). **ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปพนสรณ์ โทธิพิทักษ์. (2560). **แนวคิดสู่การปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา**. นครสวรรค์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พิมลพรรณ กุลาสา. (2559). **สภาพปัญหาและแนวทางในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ไพฑูรย์ สิลารัตน์, และคณะ. (2561). **ความเป็นผู้นำทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มลชยา จีสละ. (2558). **แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ลัดดาวัลย์ สุดสวาท. (2554). **ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมาน กลมกุล. (2559). **ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- สัมพันธ์. (2560). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สายทิพย์ ยะฟู. (2560). **การวิจัยทางการศึกษา**. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. (2563). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563**. อุทัยธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. (2564). **รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563**. อุทัยธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2.
- อรนุช พลศักดิ์. (2556). **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2557). **หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: เอสดีเพรส.

การศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

A STUDY ON THE STATE OF INTERNAL SUPERVISION IN SCHOOLS

UNDER NAKHON SAWAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

นันทรัตน์ คงคะชาติ¹, ทินกร ชอัมพงษ์², ปพนสรณ์ โพธิพิทักษ์³Nantarat kongkangchat¹, Thinnakorn Cha-umpong², Paponsan potipituk³

Corresponding Author E-mail: nantara.k@nsru.ac.th

Received: Jan 5, 2021; Revised: Jan 24, 2021; Accepted: Feb 25, 2021

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครู ที่มีต่อสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 297 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา มีค่าความเที่ยง 0.98 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ่

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีสภาพการปฏิบัติสูงที่สุด คือ การประเมินและรายงานผล รองลงมาคือ การปฏิบัติการนิเทศ การวางแผนการนิเทศ การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ และการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ การนิเทศภายในสถานศึกษา

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

¹ Student in Master of Education Degree, Educational Administration, Nakhon Sawan Rajabhat University.

^{2,3} อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

^{2,3} Advisor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The purposes of this study were to study and compare the state of internal supervision in schools classified by position, work experience and school size. The sample consisted of 297 administrators and teachers from using Krejcie & Morgan formula and obtained by simple random sampling. The study instrument was a questionnaire concerning the state of internal supervision in schools with reliability at 0.98. Data were analyzed by mean, standard deviation, t-test independent and analysis of variance (One-Way ANOVA).

The study findings were as follows:

1. The state of internal supervision in schools under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 1 in overall were at the high level. When considered in each aspect it was found that the highest operating state was the assessment and reporting, followed by the supervising the supervision planning, development of media and supervision tools and the current state, problem and need, respectively.

2. The comparison of the opinions on the state of internal supervision in schools classified by position, work experience and school size found that the respondents with different position had the different opinions on the state of internal supervision in schools at .05 level of significance while the opinions on the state of internal supervision in schools of work experience and school size were not different.

Keywords: Internal Supervision In Schools

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลทำให้การปฏิรูป ระบบการศึกษาประสบผลสำเร็จ ซึ่งกระบวนการนิเทศเป็นองค์ประกอบที่เป็นภารกิจจำเป็นต่อการจัดการศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เป็นเป้าหมายสุดท้าย บุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีความสำคัญที่จะช่วยให้กระบวนการทำงานของผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรในทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพ ตามเจตนาธรรมของการพัฒนาแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 กล่าวว่าการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลส่งผลต่อคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา มีตัวชี้วัดในที่สำคัญในการประเมินคุณภาพการศึกษา แต่ในปัจจุบันพบว่าคุณภาพการศึกษาของประเทศยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย เมื่อศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษา ของแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงการรายงานผลการนิเทศของหน่วยศึกษานิเทศก์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนมีความแตกต่างกัน มีทั้งปัจจัยที่เอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนิเทศการนิเทศยังขาดความต่อเนื่องและความเป็นเอกภาพที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560: 65)

ปัจจุบันการนิเทศภายในสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแนะนำ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในสถานศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนา และปรับปรุงการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการจัดการศึกษาทั้งในระบบ และการศึกษานอกระบบตลอดจนผลการประเมินที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เห็นได้จากผลการประเมินตามตัวชี้วัด ที่มีค่าเฉลี่ยระดับพอใช้ การบริหารจัดการของสถานศึกษา ยังไม่สามารถส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดี จึงทำให้ผู้เรียนยังขาดทักษะในด้านต่างๆ ตลอดจนการสร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ การดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำกับผู้บริหาร และคณะครูเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า “การจัดการที่ดีเป็นกุญแจนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร การนิเทศที่ดีนำไปสู่การจัดการที่ดี” ดังนั้นการศึกษาศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนิเทศสถานศึกษาจากตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน ซึ่งน่าจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีส่วนช่วยสะท้อนการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา(กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 33)

จากนโยบายทางการศึกษาของรัฐบาลที่ต้องการปฏิรูปการศึกษาให้ได้มาตรฐาน และการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงของสังคม การเจริญก้าวหน้าของศาสตร์ความรู้ที่เพิ่มขึ้น และความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีตามกาลเวลา จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา และการทำงานของคณะครูเกิดความเปลี่ยนแปลงไปด้วย โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่เข้ามามีบทบาทในการศึกษา ดังนั้นการนิเทศการศึกษาเป็นภารกิจที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานจัดการศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงกับยุคปัจจุบัน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสภาพการนิเทศมีความแตกต่างกันของบริบทของสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่การศึกษา และผู้ที่ทำหน้าที่เป็นคณะทำงานทางด้านการนิเทศการศึกษาภายในที่ต้องมีประสบการณ์ และความรู้ที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงานซึ่งกระบวนการนิเทศภายใน

สถานศึกษามีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน และมีทั้งปัจจัยที่เอื้อหนุนต่อการปฏิบัติงาน และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนิเทศทางการศึกษาภายในสถานศึกษา ขาดความต่อเนื่องความเป็นเอกภาพที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ทั้งตำแหน่งบุคลากร ประสิทธิภาพในการทำงาน ขนาดของสถานศึกษาซึ่งมีการดำเนินงานที่แตกต่างกัน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันที่ก้าวหน้า รวมถึงการพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้มีทักษะ และคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และส่งเสริมคุณลักษณะที่จำเป็นต้องมีในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังคงมีความต้องการ ให้มีที่จะพัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง และต่อเนื่องในการปฏิบัติกรนิเทศสถานศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้มแข็งการนิเทศภายในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาประเทศไทย 4.0. (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2562: 2)

ปัจจุบันระบบการศึกษาของไทยมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาที่จะทำให้อัตราคุณภาพการศึกษาไทย ให้มีความทัดเทียมกับประเทศต่างๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ ซึ่งการนิเทศการศึกษาเป็นงานในความรับผิดชอบของผู้บริหารโดยตรง ทั้งนี้ ผู้บริหารอาจดำเนินการด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการแทน ซึ่งการนิเทศภายในโรงเรียนจะสำเร็จลงได้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจาก 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิเทศ และผู้รับการนิเทศ การนิเทศภายในสถานศึกษายังไม่สำเร็จตามเป้าหมายเนื่องมาจากการขาดการประสานงาน จึงทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน การวางแผนงานแนวทางในการปฏิบัติงานยังไม่มี ความชัดเจนในการจัดลำดับขั้นตอน และการวางแผนการนิเทศยังไม่ชัดเจน และครอบคลุมรวมถึงประสบการณ์ และความรู้ของผู้นิเทศที่ยังไม่เข้าใจในงานด้านการนิเทศอย่างชัดเจน อีกทั้งเมื่อทำการนิเทศสถานศึกษาภายในยังขาดกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ และนำผลที่ได้ไปปฏิบัติการพัฒนาในการจัดการศึกษา จึงส่งผลให้การนิเทศสถานศึกษาดำเนินการไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด จึงทำให้การวางแผนปฏิทินในการทำงานมีความคลาดเคลื่อนไม่ชัดเจน การขาดทักษะ ประสบการณ์ขาดความเข้าใจในงานด้านการนิเทศคืออะไร อีกทั้งการปฏิบัติงานในสถานศึกษามีงานปฏิบัติในด้านอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วย จึงทำให้การมีส่วนร่วมในการนิเทศยังไม่ประสบผลสำเร็จตามที่ควร จึงทำให้การนิเทศสถานศึกษาภายในยังไม่พัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุถึงเป้าหมายอย่างที่ต้องการ ดังนั้นความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นจึงส่งผลให้ กระบวนการนิเทศ เป็นการนิเทศตามนโยบาย งาน และโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๘ จุดเน้นในด้านการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา การอ่านออกเขียนได้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล (DLTV/DLIT) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน การประกันคุณภาพการศึกษา การจัดการศึกษาของโรงเรียนในโครงการพิเศษ และโรงเรียนในเขตพื้นที่พิเศษ ด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน คือ 1.การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ 2. การวางแผนการนิเทศ 3.การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ 4.การปฏิบัติกรนิเทศ 5.การประเมินผลและรายงานผล(ราตรี สายเขียว. 2557: 80-85)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 มีภารกิจในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมให้ระบบการศึกษาเป็นระบบที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้ได้มาตรฐานที่หลักสูตรกำหนด การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามหลักการ และจุดหมายของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และรับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 5 อำเภอ คือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอโกรกพระ อำเภอชุมแสง อำเภอเก้าเลี้ยว และอำเภอพยุหะคีรี มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 162 โรงเรียน กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาตามรายงานผลการดำเนินงานปี 2562 พบว่าระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประมณนครสวรรค์เขต 1 มีผลการดำเนินงานในภาพรวมที่ระดับพอใช้ และจากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 จากการทดสอบพบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกรายวิชามีคะแนนลดลงทุกรายวิชา และต่ำกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประมณศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ได้กำหนดไว้จากปัญหา ดังที่กล่าวมาจะสะท้อนงานด้านวิชาการที่จะต้องมีการยกระดับในการพัฒนางาน ให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด จากการกำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษายังไม่สะท้อนคุณภาพการศึกษา และยังไม่สอดคล้องกับบริบท ของสถานศึกษาการรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ของสถานศึกษาบางส่วนขาดเครื่องมือติดตามตรวจสอบคุณภาพที่มี ประสิทธิภาพ การขาดความต่อเนื่องในการจัดการอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มี ความรู้ความสามารถในการพัฒนานวัตกรรม รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนางานยังขาดความต่อเนื่อง สถานศึกษา บางแห่งมีสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีไม่เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับครูและนักเรียน บุคลากรบางส่วนยังไม่สามารถใช้สื่อเทคโนโลยี ในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จากเหตุผลดังกล่าวเป็นผลทำให้งานทางด้านวิชาการมีการพัฒนายังไม่ประสบ ผลสำเร็จ กระบวนการนิเทศยังไม่ครอบคลุมภาระงานและดำเนินการอย่างเป็นระบบ การขาดงบประมาณที่มีดำเนินงาน ขาดแคลนบุคลากรในการดำเนินงาน และการหมุนเวียนของบุคลากรที่ดำเนินการ รวมถึงความรู้และความเข้าใจในการทำงาน ทางด้านนิเทศยังไม่เข้าใจที่ตรงกันรวมถึงการขาดความต่อเนื่องของกระบวนการนิเทศในสถานศึกษา จึงส่งผลให้การ ดำเนินงานยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด เกี่ยวกับภารกิจในการนิเทศสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของนิเทศภายใน สถานศึกษา จากการรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประมณศึกษานครสวรรค์ เขต 1 พบว่าสถานศึกษามีรายงานการประเมินโครงการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ดังนั้นการดำเนินงานนิเทศ สถานศึกษาจะมีส่วนร่วมในการประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่าง การทำงานร่วมกันของสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอีกทั้งการเปลี่ยนแปลงในด้านหลักสูตรการใช้และการ ผลิตสื่อ เทคโนโลยีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนจากผลการทดสอบนักเรียนในระดับต่างๆในเขตรับผิดชอบ พบว่าเป็น ผลกระทบทำให้การพัฒนาการศึกษายังไม่บรรลุเป้าหมาย ซึ่งกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญ และเป็น หัวใจหลักในกระบวนการเพื่อพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนด และส่งเสริมคุณภาพการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประมณศึกษานครสวรรค์ เขต 1. 2562: 23-38)

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา เนื่องจากผลการดำเนินงานของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประมณศึกษานครสวรรค์เขต 1 พบว่าเนื่องจาก กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาตามรายงานผลการ ดำเนินงานปี 2562 พบว่าระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประมณนครสวรรค์เขต 1 มีผลการดำเนินงานในภาพรวมที่ระดับพอใช้ และการพัฒนาการศึกษายังไม่บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีปัจจัยใด ในกระบวนการนิเทศที่ส่งผลต่อภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการนิเทศของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนมีความแตกต่างกัน และสภาพในการ ดำเนินงานในปัจจุบันการนิเทศสถานศึกษามีผลการดำเนินงานไปในทางที่ดี ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะได้เป็นแนวในการ พัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานการนิเทศการศึกษาภายในของสถานศึกษา เพื่อให้พัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างตรง ตามความต้องการ และสอดคล้องกับสภาพบริบทของสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้พัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นผู้บริหารและครู ที่มีต่อสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรม ในประเด็นต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

1.1 ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

จิตติมา วรรณศรี (2557: 107) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับผู้นิเทศ ซึ่งคือครูเพื่อดูแลช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ครูในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่ครู

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 6) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือชี้แนะ เพื่อแก้ไขปรับปรุงในการพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพ ที่จะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานของหลักสูตร

1.2 ขอบเขตการนิเทศภายในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 9-11) กล่าวว่า ขอบเขตการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นขอบข่ายการนิเทศบูรณาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในการนิเทศการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีของการนิเทศเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ, ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ, ขั้นที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือ, ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการ, ขั้นที่ 5 การประเมินผล และรายงานผล

1.3 กระบวนการ รูปแบบและขั้นตอนการนิเทศภายในสถานศึกษา

ดาวรรณ เอ็มนิล (2555: 15) กล่าวว่า กระบวนการ รูปแบบและขั้นตอนการนิเทศภายในสถานศึกษา จำเป็นต้องอาศัยขั้นตอน การดำเนินงานอย่างมีระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือประสานสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศ กระบวนการ และขั้นตอนของการนิเทศภายในสถานศึกษานั้น ส่วนใหญ่จะมีความเห็นสอดคล้องกันในบางส่วน แต่หลักการใหญ่ ๆ จะคล้ายคลึงกัน เพื่อให้การดำเนินงานเหมาะสม กับสภาพความจำเป็น และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการพัฒนา คือ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานรอบด้าน ทั้งของผู้บริหาร ครูและนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาวางแผนการดำเนินงานตามประเด็นการนิเทศ
2. วางแผนและกำหนดทางเลือก เป็นการนำปัญหาและความต้องการจากผลการวิเคราะห์

ข้อมูลสารสนเทศ ตามประเด็นการนิเทศที่กำหนดรายละเอียดของกิจกรรมเพื่อจัดทำแผนนิเทศภายในโรงเรียน

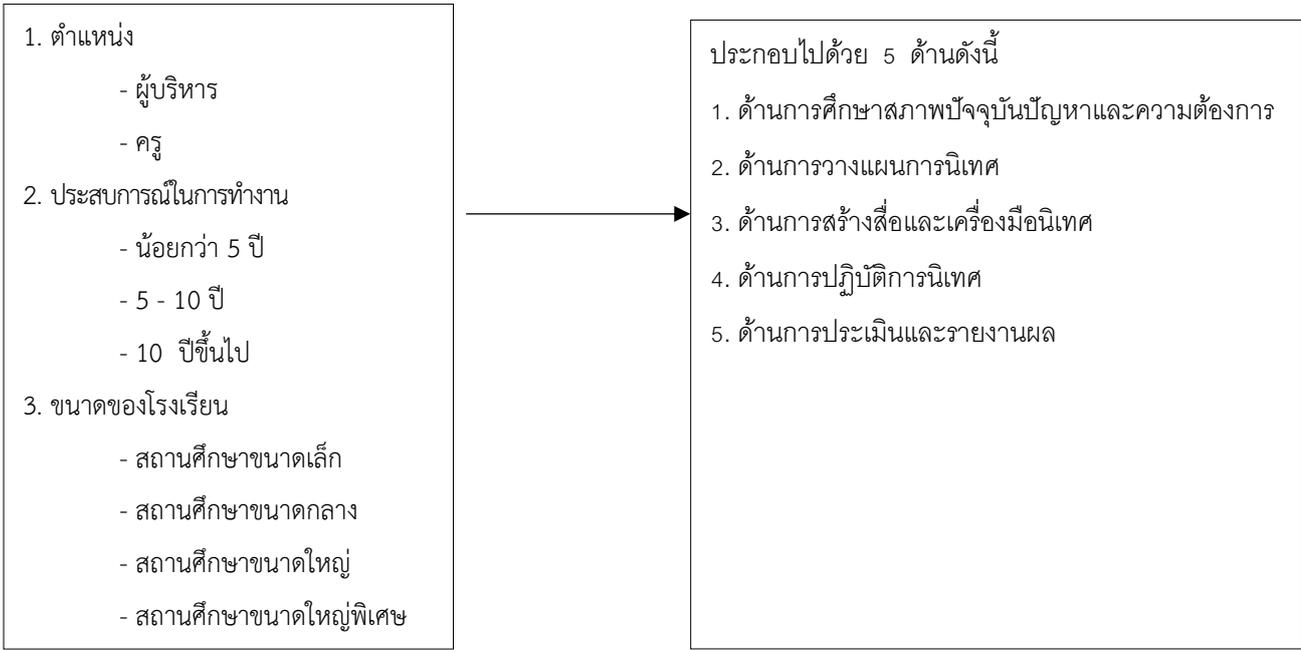
3. การสร้างเครื่องมือและพัฒนาวิธีการนิเทศภายใน สื่อและเครื่องมือนิเทศเป็นสิ่งที่ช่วยให้การนิเทศมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นสิ่งที่ช่วยเก็บรายละเอียดที่ผู้รับการนิเทศไม่สามารถแสดงออกมาได้และสามารถเก็บข้อมูลนำมาเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และสิ่งที่ทำให้มีความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

4. การปฏิบัติการนิเทศภายใน การปฏิบัติการนิเทศ (DO & Ragulate) ดำเนินการนิเทศตามรูปแบบวิธีการการนิเทศและกิจกรรมการนิเทศที่กำหนด โดยเน้นการกำกับในขณะปฏิบัติการนิเทศ โดยการกำกับนั้นอาจโดยผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าสายงานหรือการกำกับตนเองของผู้รับการนิเทศ

5. การประเมินผลและการรายงานผลนิเทศภายใน การประเมินผลและเผยแพร่ (Evaluation & Propagation) คือ สรุป / รายงานผลการดำเนินงาน และนำผลไปใช้ปรับปรุงพัฒนา วิเคราะห์สังเคราะห์ผลการดำเนินงาน รายงานผลและเผยแพร่การดำเนินงานนิเทศต่อผู้เกี่ยวข้อง ส่งมาที่เขตพื้นที่ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนอื่นสามารถดูได้เป็นแบบอย่าง นำผลการนิเทศไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเผยแพร่ในหลากหลายช่องทาง ประสิทธิภาพเพื่อมอบเกียรติบัตรในลำดับต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดตามขอบข่ายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2564 กำหนดขอบข่ายการทำงานเป็น 5 ด้านดังนี้ด้านที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ,ด้านที่2 การวางแผนการนิเทศ,ด้านที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ,ด้านที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศ,ด้านที่ 5 การประเมินผลและรายงานผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบการสำรวจ เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 แบบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการศึกษา ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยจำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 161 คน ครู จำนวน 1,112 คน รวม 1,273 คนจากโรงเรียนทั้งหมด 162 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการเปิดจากตารางเคชีและมอร์แกนได้กลุ่มตัวอย่าง 297 คน โดยการเทียบสัดส่วนได้ผู้บริหารจำนวน 37 คนและครูจำนวน 260 คนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) (โดยมีการเก็บข้อมูลโดยการสุ่มโดยเทียบอัตราส่วนของตัวแปรของ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน และสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ได้)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา ปัจจุบัน แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 การศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมข่ายงานของหน่วยนิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562:9-13) ซึ่งได้กำหนดงานนิเทศภายในสถานศึกษาออกเป็น 5 งาน คือ 1. การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ 2. การวางแผนการนิเทศ 3. การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ 4. การปฏิบัติการนิเทศ 5. การประเมินและรายงานผล

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยพบผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครู ในระหว่างวันที่ 16 – 30 กรกฎาคม 2564
3. ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ โดยได้รับแบบสอบถามคืนกลับ ครบทั้ง 297 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการศึกษา
  - 1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อในแบบสอบถามโดยคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้ได้ข้อคำถามที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 50 ข้อ
  - 1.2 หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa - coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม 0.98
2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 2.1 ค่าร้อยละ (%) ใช้วิเคราะห์จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษา
- 2.2 ค่าเฉลี่ย (μ) การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตในตัวอย่างกลุ่มประชากรที่ต้องการทำการการศึกษา
- 2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent Simple test

3.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และเมื่อพบว่าด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจะทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe

ผลการศึกษา

1 ผลการวิเคราะห์ที่ข้อมูลสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 คือ พบว่า มีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมมีสภาพการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านที่มีสภาพ การปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านการประเมินและรายงานผล รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และมีสภาพการปฏิบัติ น้อย ที่สุด คือ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ

ที่	รายการ	μ	σ	สภาพการปฏิบัติ	อันดับ
1	ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ	4.08	0.51	มาก	5
2	ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.13	0.62	มาก	3
3	ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ	4.09	0.58	มาก	4
4	ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	4.21	0.56	มาก	2
5	ด้านการประเมินและรายงานผล	4.24	0.58	มาก	1
	รวม	4.15	0.50	มาก	

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ตามความคิดของผู้บริหารและครู โดยภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านผลปรากฏ ดังนี้ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการประเมินและรายงานผล พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผลการศึกษาสภาพการ นิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่มีต่อระดับสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และ ขนาดสถานศึกษาพบว่า

ที่	รายการ	ผู้บริหาร		ครู		t
		μ	σ	μ	σ	
1	ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ	4.21	0.44	4.06	0.52	-1.74
2	ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.30	0.53	4.11	0.62	-1.77
3	ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ	4.23	0.50	4.07	0.59	-1.74
4	ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	4.35	0.47	4.19	0.57	-1.65
5	ด้านการประเมินและรายงานผล	4.34	0.50	4.22	0.59	-1.15
	รวมเฉลี่ย	4.29	0.42	4.13	0.50	-2.06*

ตารางที่แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมจำแนกตำแหน่ง ผู้บริหาร และครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

ที่	รายการ	ประสบการณ์ ในการทำงาน	ระดับการปฏิบัติ		F
			μ	σ	
1	ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ	น้อยกว่า 5 ปี	3.95	0.55	3.91*
		5 - 10 ปี	4.15	0.45	
		10 ขึ้นไป	4.08	0.56	
2	ด้านการวางแผนการนิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี	3.96	0.66	4.65*
		5 - 10 ปี	4.22	0.53	
		10 ขึ้นไป	4.14	0.68	
3	ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี	3.96	0.61	2.79
		5 - 10 ปี	4.15	0.57	
		10 ขึ้นไป	4.11	0.56	
4	ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	น้อยกว่า 5 ปี	4.13	0.55	1.22
		5 - 10 ปี	4.23	0.59	
		10 ขึ้นไป	4.27	0.52	
5	ด้านการประเมินและรายงานผล	น้อยกว่า 5 ปี	4.21	0.57	0.77
		5 - 10 ปี	4.22	0.59	
		10 ขึ้นไป	4.31	0.57	
	รวมเฉลี่ย	น้อยกว่า 5 ปี	4.04	0.50	2.54
		5 - 10 ปี	4.19	0.48	

10 ขึ้นไป	4.18	0.50
-----------	------	------

จากตารางผลการเปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวม ผู้บริหาร และครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ที่	รายการ	ขนาดของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		F
			μ	σ	
1	ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ	ขนาดเล็ก	4.07	0.52	0.12
		ขนาดกลาง	4.13	0.51	
		ขนาดใหญ่	4.05	0.41	
		ขนาดใหญ่พิเศษ	4.06	0.64	
2	ด้านการวางแผนการนิเทศ	ขนาดเล็ก	4.12	0.62	0.51
		ขนาดกลาง	4.24	0.60	
		ขนาดใหญ่	4.05	0.54	
		ขนาดใหญ่พิเศษ	4.04	0.77	
3	ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ	ขนาดเล็ก	4.09	0.58	0.08
		ขนาดกลาง	4.13	0.58	
		ขนาดใหญ่	4.04	0.59	
		ขนาดใหญ่พิเศษ	4.09	0.64	
4	ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	ขนาดเล็ก	4.21	0.56	0.22
		ขนาดกลาง	4.21	0.65	
		ขนาดใหญ่	4.14	0.45	
		ขนาดใหญ่พิเศษ	4.34	0.56	
5	ด้านการประเมินและรายงานผล	ขนาดเล็ก	4.24	0.58	0.27
		ขนาดกลาง	4.21	0.65	
		ขนาดใหญ่	4.16	0.53	
		ขนาดใหญ่พิเศษ	4.38	0.54	
รวมเฉลี่ย		ขนาดเล็ก	4.15	0.50	0.12
		ขนาดกลาง	4.18	0.54	
		ขนาดใหญ่	4.09	0.42	
		ขนาดใหญ่พิเศษ	4.18	0.53	

จากตารางตารางพบว่าผลการเปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผู้บริหาร และครูที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการครูและผู้บริหารมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายใน สถานศึกษา จึงส่งผลให้มีการปฏิบัติงานในการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้านมีการสภาพการปฏิบัติใน แต่ละด้านในระดับมาก ซึ่งมีสภาพการปฏิบัติด้านการปฏิบัติการนิเทศสูงสุด รองลงมา คือด้านการประเมิน และรายงานผล ด้านการวางแผนการนิเทศ ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ และต่ำสุดด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังสุมารินทร์ ต๊ะอ้อม (2561) ผลการวิจัยพบว่าสภาพการดำเนินงานนิเทศการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนในกำกับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคุดระดัด เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ใน ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสภาพการปฏิบัติด้านการวางแผนการนิเทศสูงสุด รองลงมาคือด้านการ ประเมินผลการนิเทศ ด้านการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการนิเทศ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ และต่ำสุดด้านการสร้างสื่อ และเครื่องมือ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1. ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ พบว่า การจัดลำดับความสำคัญของการศึกษา สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการนำข้อมูล ที่ได้จากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีการประชุมสร้างความเข้าใจ และร่วมกันแลกเปลี่ยน วิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษาเป็นประจำ ซึ่งจะให้ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่แท้จริงและเป็นปัจจุบัน รวมถึงนำข้อมูลที่ได้มา จัดลำดับความสำคัญในการแก้ไข หรือพัฒนาผลการปฏิบัติงาน เพราะการเรียงการจัดลำดับของปัญหา จะทำให้การแก้ไข ปัญหาสำคัญมากที่สุดและจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้อย่างทันถ่วงที และปัญหาที่มีความซ้ำซ้อนและใกล้เคียงกันมาร่วมใน การนิเทศสถานศึกษา เป็นการลดเวลาและลดภาระงานที่ปฏิบัติ จึงทำให้สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา มีการปฏิบัติระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จริยา ศรีชนะและคณะ (2563) ผลวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ปัญหาและความสำคัญของการ ในการจัดลำดับความสำคัญสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา มีผลต่อการพัฒนาผลการปฏิบัติงาน ช่วยพัฒนาความสามารถของครู ช่วยในการเลือก และปรับปรุงผลการปฏิบัติงานอันจะส่งผลให้สถานศึกษามีศักยภาพในการ พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ด้านการวางแผนการนิเทศ พบว่า การใช้กระบวนการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาเป็นสิ่ง สำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ กับการเลือกใช้กระบวนการนิเทศที่เหมาะสมมาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะ ส่งผลให้ปฏิบัติงานให้ได้รับความสำเร็จดังนั้นครูและผู้บริหารต้องเลือกใช้กระบวนการนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสอดคล้องกับ ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา การวางแผนการปฏิบัติงานที่ไม่ซับซ้อน และทำให้ลดขั้นตอนการดำเนินงานที่ไม่มี ความจำเป็นออกไป รวมทั้งยังสามารถตรวจสอบได้ว่า ในการปฏิบัติงานมีขั้นตอนใดที่เป็นปัญหา ซึ่งจะช่วยให้การนิเทศมีการ ปฏิบัติอย่างมีระบบมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง จึงทำให้การวางแผนนิเทศภายในสถานศึกษา มีการปฏิบัติระดับมาก ซึ่ง

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วุฒิชัย เฝ้าภูรี(2563) ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดกิจกรรมการนิเทศที่มีอยู่หลากหลายให้ที่เหมาะสม กับการดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษาจะส่งผลทำให้ การปฏิบัติงานได้ผลตรงกับความต้องการ เป้าหมายที่กำหนดไว้

3. ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ พบว่า การประชุมชี้แจงการใช้สื่อในการนิเทศในการนิเทศภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญของการเลือกใช้สื่อ มาใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษา เพราะสื่อและเครื่องมือแต่ละชนิดที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษา มีรายละเอียดของสื่อและเครื่องมือในการใช้ที่แตกต่างกัน มีข้อดีและข้อบกพร่องของเครื่องมือและสื่อแต่ละชนิดที่แตกต่างกัน จึงทำให้ครูและผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อ และเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพราะสื่อและเครื่องมือเป็นสิ่งที่ช่วยให้เห็นว่าผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด ดังนั้นการเลือกเครื่องมือในการนิเทศ จึงเป็นสิ่งสำคัญ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการปฏิบัติงาน ที่ตรงกับความเป็นจริง ชัดเจน ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป มีความครอบคลุม และตรงกับจุดประสงค์ของการนิเทศภายในสถานศึกษา จึงทำให้การนำข้อมูลไปใช้ได้มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับ จึงทำให้การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ มีการปฏิบัติระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อังสุมารินทร์ ตะอ้อม (2561) ผลการวิจัยพบว่า การประชุมเลือกใช้สื่อและเครื่องมือเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมมาใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษา เพราะสื่อแต่ละชนิดมีความแตกต่างกัน ผู้บริหารต้องการให้ครูและผู้บริหารมีแนวทางพัฒนาไปสู่วัตถุประสงค์ จึงทำให้ต้องมีการเลือกสื่อและเครื่องมือที่เหมาะสมนำมาใช้ในการดำเนินการปฏิบัติงาน เพราะสื่อและเครื่องมือเป็นสิ่งที่ช่วยในการวิเคราะห์จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

4. ด้านการปฏิบัติการนิเทศ พบว่า การปฏิบัติการนิเทศดำเนินตามขั้นตอนและการเก็บข้อมูลในการนิเทศอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูและผู้บริหาร ให้ความสำคัญการปฏิบัติการนิเทศดำเนินตามขั้นตอนที่วางไว้ เนื่องจากเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ครูและผู้บริหารในสถานศึกษาร่วมกันกำหนด ขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา และมีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในการนิเทศภายในสถานศึกษา จะส่งผลทำให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีเข้าใจไปในแนวทางเดียวกัน เป็นการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติที่ชัดเจน และเป็นไปอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และการเก็บข้อมูลในการนิเทศอย่างเป็นระบบ จะทำให้การนำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้อย่างรวดเร็ว และนำข้อมูลที่ได้ออกมาหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงพัฒนา ทำให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพ และเกิดผลประโยชน์ต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ จึงทำให้การปฏิบัติการนิเทศ มีการปฏิบัติระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายวิญญ์ ดวงสนาม (2561) ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญของการปฏิบัติการนิเทศตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ มีการประชุมชี้แจง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ให้ความชัดเจนและปฏิบัติการนิเทศอย่างต่อเนื่องและส่งผลพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษาตั้งไว้

5. ด้านการประเมินและรายงานผล พบว่า การดำเนินการนิเทศตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ ในการปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดร่วมกัน ในการประเมิน เพราะเป็นเครื่องมือที่วัดระดับผลการประเมินการปฏิบัติงาน ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งเกณฑ์ที่ได้จะต้องความสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของการนิเทศภายในสถานศึกษา ครูและผู้บริหารมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการกำหนดที่นำมาใช้ในการประเมิน ซึ่งจะทำให้ผู้ถูกนิเทศและผู้นิเทศยอมรับ และนำข้อมูลหรือผลที่ได้จากการประเมินด้วยเกณฑ์ที่ตั้งไว้ รายงานผลให้ผู้ปฏิบัติงานทราบ เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงงานพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นจึงทำให้การประเมินและรายงานผล มีการปฏิบัติระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภาภรณ์ พลรักษ์ และคณะ (2560) ผลการวิจัยพบว่า การเชิญคณะครูร่วมกำหนดเกณฑ์และรายงานผลการ

ประเมินการนิเทศ ตามแนวทางการส่งเสริมกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ดีขึ้น

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สภาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 โดย ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า

2.1 ผู้บริหาร และครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูที่มีตำแหน่งต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความคิดเห็นต่อสภาการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากผู้รับการนิเทศและผู้ถูกนิเทศอยู่ในตำแหน่งที่แตกต่างกัน จึงมีความคิดเห็นต่อสภาการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษา ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วริศรา แป้งคุณญาติและคณะ(2561) ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวม การนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2 ผู้บริหาร และครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะผลมาจากผู้รับการนิเทศและผู้ถูกนิเทศมีความเข้าใจและมีการปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ด้านประสบการณ์มีความคิดเห็นต่อสภาการนิเทศไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงใจ ศรีไชย (2560) ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยภาพรวม และรายด้านทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหาร และครูที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากผู้รับการนิเทศและผู้ถูกนิเทศที่อยู่ในสถานศึกษาแตกต่างกัน มีการนิเทศภายในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและกระบวนการนิเทศที่ยึดโรงเรียนเป็นฐานซึ่งทำให้มีความคิดเห็นต่อสภาการนิเทศภายในสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐกานต์ รัชชะและคณะ (2561) ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อยการเปรียบเทียบผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษา และขนาดสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อสภา และปัญหาการนิเทศภายในของสถานศึกษา และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อสภาการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ ผู้บริหารและครู ควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินงาน รวมถึงมีการรวบรวมข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อได้ข้อมูลที่มีความเข้าใจง่ายต่อการศึกษาและรวดเร็วในการนำมาใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษา

2. ด้านการวางแผนการนิเทศ ผู้บริหารและครู มีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศได้อย่างชัดเจน รวมถึงมีการประชุมเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจให้ผู้ถูกนิเทศและผู้นิเทศมีความเข้าใจที่ตรงกัน รวมถึงการเลือกใช้กระบวนการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

3. ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ ผู้บริหารและครู ควรมีการประชุมชี้แจงการใช้สื่อในการนิเทศในการนิเทศภายในสถานศึกษา และการพัฒนาเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพ ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่กับการนำเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการ

นิเทศภายในสถานศึกษา

4. ด้านการปฏิบัติกรนิเทศ ผู้บริหารและครู มีการปฏิบัติกรนิเทศดำเนินตามขั้นตอนและการเก็บข้อมูลในการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการใช้สื่อและเครื่องมือที่เหมาะสมกับกิจกรรมการนิเทศ จะทำให้ข้อมูลที่มาใช้การวิเคราะห์สังเคราะห์ จะทำให้นำผลการดำเนินการปฏิบัติงานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. ด้านการประเมินและรายงานผล ผู้บริหารและครู มีการดำเนินการนิเทศตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ร่วมทั้งการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการนิเทศ การเผยแพร่ผลประเมินการนิเทศภายในสถานศึกษาในหลากหลายช่องทาง เช่น เว็บไซต์สถานศึกษา เว็บไซต์เขตพื้นที่การศึกษา จะช่วยทำให้การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษา การประชุมเตรียมดำเนินการชี้แจงสร้างความเข้าใจในแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาให้ผู้รับการนิเทศการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

2. ควรศึกษาแนวทางการวางแผนกำหนดเกณฑ์ในการประเมินการนิเทศ ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประเมิน และรายงานผลการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ซึ่งผลวิจัยพบว่าการปฏิบัติที่มากที่สุดและน้อยที่สุดคือด้านการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ เพื่อพัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ(2560)การประกันคุณภาพของสถานศึกษา.กรุงเทพฯ:อักษรอาพิพัฒน์.

จริยา ศรีชนะและคณะ (2563)การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 27. วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 12(1):16 - 26.

จิตติมา วรณศรี (2557).การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนาสุวรรณการพิมพ์ 3.

ณัฐกานต์ รัชชะและคณะ (2561).การใช้กระบวนการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการสอนโรงเรียน

บ้านค่ายอำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา).

มหาวิทยาลัยบูรพา.

ดวงใจ ศรีไชย (2560).การศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 1.วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์

- มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ดาวรรณ เอมนิล (2555: 15).การใช้กระบวนการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการสอนโรงเรียนบ้านค่าย
อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา).
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประภาภรณ์ พลรักษ์ และคณะ (2560).แนวทางการส่งเสริมกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร
สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- รวีสรา แป้งคุณญาติและคณะ(2561).แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนที่มีประสิทธิผลสังกัดสำนักงานพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.
- ราตรี สายเขียว. (2557).สภาพการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา.
- วุฒิชัย เผ่าภูรี(2563).สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา กลุ่มสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. Journal of Learning Development. 5(6): 38 - 47.
- สายวิณิตย์ ดวงสนาม (2561)การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การ
บริหาร การศึกษา). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1(2562).รายงานผลการดำเนินงานปี 2562 สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1.นครสวรรค์:ผู้แต่ง
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560).แนวทางการนิเทศบูรณาโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้
การศึกษาภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(2562).รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการ
เตรียมความพร้อมศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ:ผู้แต่ง.
- อังสุมารินทร์ ต๊ะอ้อม (2561)สภาพการดำเนินงานนิเทศการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในกำกับสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัยโดยใช้
Interland สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

THE DEVELOPMENT OF LEARNING MANAGEMENT TO ENHANCE SYSTEM
THINKING THE SAFE USE OF INFORMATION TECHNOLOGY
PROCESS FOR SECONDARY SCHOOL STUDENTS LEVEL 3

สุรีย์รัตน์ กองมณี¹, กฤษฎา กล้ากสิกิจ², วุฒิชัย พิลึก³
sureerat gongmanee¹, Kitsada Klakaslit², Wudhijaya Chandra Philuek³

Corresponding Author E-mail: oil_nks@hotmail.com

Received: Feb 5, 2021; Revised: Feb 24, 2021; Accepted: Mar 25, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัยโดยใช้ Interland สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดวรนาถบรรพตชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้มาจากการเลือกแบบการจับฉลาก จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Interland เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย 2) เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของนักเรียน เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัยโดยใช้ Interland สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิด เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัยโดยใช้ Interland สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก
2. ผลการส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดของนักเรียน เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

คำสำคัญ :เทคโนโลยีสารสนเทศ, กระบวนการคิด, การจัดการเรียนรู้

¹ ครู, โรงเรียนเทศบาลวัดวรนาถบรรพต

¹ Teacher, Watworanat Banphot School

² นักศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Student, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

This research aims to 1) to develop learning management using Interland to manage learning about the safe use of information technology. For Mathayomsuksa 3 students 2) to promote students' thinking process skills on the safe use of information technology. For Mathayomsuksa 3 students, the sample group used in this research. Students of Wat Woranat Banphot Municipal School The third grade of Mathayom Suksa 3 was selected by drawing a drawing of 30 people. The tools used in the research were 1) a learning management plan using Interland on the safe use of information technology. Information technology safely used as a pre- and post-study test, 1 set of 20 items. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation.

The study findings were as follows:

1. the quality assessment results for learning management and development of learning management to promote the thinking process on the safe use of information technology using Interland for Mathayomsuksa 3 students were of very good quality
2. The results of promoting students' thinking process skills on the safe use of information technology For students at the secondary school level 3 after studying higher than before studying

Keywords : Information technology, Thought process, Learning management

บทนำ

การปฏิรูปในด้านการศึกษา ประเทศไทยมุ่งให้คนพัฒนาการศึกษาให้การศึกษาไปพัฒนาคุณภาพของคน เพื่อให้คนไปช่วยพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา ช่วยนำการศึกษาให้เข้าถึงประชาชน ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่องนอกระบบโรงเรียนและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ช่วยจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการ ช่วยเพิ่มความรวดเร็วและแม่นยำในการจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลการเก็บรักษา และการเรียกใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ในงานจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยการเรียนการสอน เพราะเทคโนโลยีถือเป็นจุดหมายปลายทางของการศึกษาแทนที่จะยึดถือผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นจุดหมาย ผู้เรียนเรียนรู้การใช้เทคโนโลยี และมีโอกาสใช้ได้เต็มที่ แต่ในบางสถานศึกษาผู้เรียนอาจใช้เทคโนโลยีไม่คุ้มค่า ขาดเป้าหมายในการเรียนรู้สาระสำคัญตามหลักสูตรวิชาต่าง ๆ และขาดโอกาสในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนากระบวนการทางปัญญาอย่างแท้จริง

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดความสามารถในการคิด ความสามารถในการสื่อสาร การคิดการแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ได้กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ โดยใช้กรอบความคิดในเรื่องการพัฒนาการศึกษาเพื่อเตรียมคนในสังคมแห่งความรู้และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือ ผู้เรียนควรสามารถนำความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ การคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และมีจิตวิทยาศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต วิทยาศาสตร์มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตของทุกคน ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันและในงานอาชีพต่าง ๆ ซึ่งมีความจำเป็น อย่างยิ่งสำหรับบุคคลในการเพิ่มสมรรถภาพการพึ่งพาตนเองรวมถึงการพัฒนาวิธีคิดทำให้เกิด

ความคิดสร้างสรรค์ คิดเป็นเหตุเป็นผล คิดวิเคราะห์ วิจัย นำมาสรุปให้เกิดจากการเรียนรู้ของตนเองได้ตลอดจนมีความสามารถ ในการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ ทักษะการคิดแบบเป็นเหตุเป็นผลเป็นพื้นฐานสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ คนทุก คนในการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน ดังนั้น ความคิดจึงมีความสำคัญ เพราะว่าความคิดเป็น กลไก หลักที่กำหนดว่า เราเป็นใคร และเราทำอะไร ความคิดเป็นปัจจัยสำคัญมากที่ทำให้บุคคล ชุมชน สังคมหรือประเทศชาติประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว (ดูจตติง จีทา, 2552)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นถึงปัญหาดังกล่าวจึงได้ จัดทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัยโดยใช้ Interland สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อนำมาใช้แก้ในการแก้ปัญหาเบื้องต้นที่กล่าวมา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัยโดยใช้ Interland สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของนักเรียน เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัยโดยใช้ Interland สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การทบทวนวรรณกรรม

ชาญยุทธ สีเฉลียว (2543) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความคงทนในการเรียนรู้ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนจากการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นพคุณ แดงบุญ (2552) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัทธิราชภัฏเทพสตรี ถนนนารายณ์มหาราช ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรีสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 1 ห้องเรียน 50 คน ซึ่งได้รับการเลือกอย่างเจาะจง (Purposive sampling) ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย 12 ชั่วโมง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัย One Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกายมนุษย์ มีประสิทธิภาพ E1/E2 เป็น 80.33,81.66/80.88 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์มีค่าความเชื่อมั่น 0.91 และแบบประเมินเจตคติต่อวิทยาศาสตร์มีค่าความเชื่อมั่น 0.77 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-test Dependent Sample ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดารณี ไทยประเสริฐ (2554) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาประสิทธิภาพผลของการเรียนรู้ด้วยสื่อหุ่นยนต์และเพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบของนักเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนักเรียนที่สมัครเรียนกิจกรรมเสริมวันเสาร์ หุ่นยนต์ ปีการศึกษา 2554 จำนวน 10 คนจากการวิจัยพบว่านักเรียนทุกคนที่เรียนกิจกรรมเสริมวันเสาร์ มีทักษะกระบวนการคิดดีขึ้น มีการจัดลำดับการทำงาน กล้าแสดงออก เกิดความมีระเบียบวินัยที่ดี มีพัฒนาการด้านเทคนิค พัฒนาการด้านโปรแกรมที่ดี สามารถทำงานร่วมกันได้ มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำไปสู่ ความสำเร็จของผลงาน เกิดการการสร้างระบบทำงาน การสร้างทีมงานและสามารถการแก้ปัญหาได้ดีซึ่งมีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งขึ้นอีกทั้งแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลพบว่านักเรียนทุกคนที่เรียนกิจกรรมเสริมวันเสาร์มีทักษะในการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับดีสามารถปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอด้านความรับผิดชอบและด้านระเบียบวินัยโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้สามารถปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้งด้านผลสำเร็จของงานโดยรวมอยู่ในระดับดีสามารถปฏิบัติหรือแสดง

พฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอด้านพัฒนาการ โดยรวมอยู่ในระดับดี สามารถปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ผลรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับดีเป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัยและสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งขึ้น

Kirk & Huff. (1996) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการคิดเชิงระบบ ประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 เป็นกิจกรรมที่เรียกว่า “ลูกหิน (Pellets)” เป็นขั้นช่วยให้ผู้เรียนค้นพบเกี่ยวกับคุณประโยชน์ของการใช้การคิดเชิงระบบ เพื่อการแก้ปัญหาในการทำงานขั้นตอนที่ 2 เป็นกิจกรรมที่เรียกว่า “ระบบเขาวงกต” (A mazing systems) และขั้นตอนที่ 3 เรียกว่า “ความร่วมมือการแก้ปัญหาที่ดีกว่า (Better solution incorporated)” ทั้ง 3 ขั้นตอน จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาและทดสอบระบบของตนเองที่สร้างขึ้น

Roald Pieter Verhoeff, Kerst Th. Boersma, Arend Jan Waarlo.(2008) อ้างถึงใน สราวุธ พัชรชมพู ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการคิดเชิงระบบเพื่อความเข้าใจในการเชื่อมโยงชีววิทยาของเซลล์ งานวิจัยนี้อธิบายถึงพัฒนาการศึกษาการคิดเชิงระบบในระดับการศึกษา ก่อนระดับมหาวิทยาลัยในด้านชีววิทยาด้านเซลล์ ซึ่งการศึกษานี้มุ่งที่จะพัฒนาทฤษฎีและทดสอบกลยุทธ์การเรียนการสอนเรื่องเซลล์โดยเน้นระบบในระดับสูงขึ้นของการศึกษาชีววิทยาและบ่งชี้ได้ว่า กระบวนการการศึกษาจากแนวคิดเชิงระบบในการศึกษาค้นคว้าชีววิทยา ทั้งนี้ในกลยุทธ์แบ่งออกเป็น 4 แบบจำลอง ซึ่งนักเรียนสามารถ 1. พัฒนาแบบจำลองของ free living cell 2. โมเดลภาพสองมิติของเซลล์ 3. โมเดลภาพ 3 มิติ ของเซลล์ต้นไม้ 4. สามารถใช้ความคิดที่จะสร้างแบบจำลองของปรากฏการณ์ไปยังแบบจำลองเชิงลำดับขั้น ซึ่งกลยุทธ์ดังกล่าวได้ผลและประเมินผลในห้องเรียนในหลายหลายวิธี วิธีการเก็บข้อมูลจากค่าเฉลี่ยของการสังเกตในห้องเรียน การสัมภาษณ์ การอัดเทปจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การทำแฟ้มสะสมงาน ทำแบบทดสอบ และการตอบแบบสอบถาม ซึ่งผลการศึกษา พบว่ากลยุทธ์การศึกษาเหล่านี้ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

Orit Ben-ZviAssaraf and Nir Orion. (2010) อ้างถึงใน สราวุธ พัชรชมพู ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดเชิงระบบในระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา ระดับ 4 จำนวน 40 คน จากโรงเรียนเล็กๆ ในอิสราเอลโดยให้นักเรียนศึกษาสภาพแวดล้อมของโลกโดยเน้นเรื่องระบบน้ำการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่านักเรียนประถมศึกษาสามารถเผชิญกับระบบที่ซับซ้อนได้ ซึ่งนักเรียนสามารถแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านการคิดเชิงระบบซึ่งเดิมมีอยู่น้อยมากซึ่งการคิดเชิงระบบแบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้ 1. ความสามารถในการชี้ถึงองค์ประกอบของระบบและ กระบวนการ ในระบบ 2. ความสามารถในการชี้ถึงความสัมพันธ์อย่างง่ายในกลุ่มขององค์ประกอบในระบบ 3. ความสามารถในการชี้ถึงความสัมพันธ์เชิงพลวัตภายในระบบ 4. ความสามารถในการจัดการ องค์ประกอบและกระบวนการในระบบภายในกรอบของความสัมพันธ์ และ 5. ความสามารถที่จะเข้าใจถึงวัฏจักรธรรมชาติของระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ การวาดรูป การวิเคราะห์การแสดงความคิดเห็น การอภิปราย สัมภาษณ์ ตารางวิเคราะห์ปัญหา ความสามารถในการอ่านและการใช้ภาษา การสังเกต และแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนสามารถมองปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของระบบ ได้นักเรียนบางคนยังสามารถแสดงถึงความสามารถที่สูงขึ้นในการคิดเชิงระบบ ตัวอย่างเช่น สามารถชี้ชัดได้ถึง ปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบในกลุ่มระบบหลายระบบ และชี้ชัดถึงส่วนที่แฝงอยู่ของระบบอุทกวิทยา ซึ่งการเชื่อมโยงโดยตรงของปรากฏการณ์และกระบวนการที่แท้จริงของระบบน้ำ ในการวิจัยโครงการเล็ก ๆ นี้สามารถทำให้นักเรียนสร้างสรรค์ระบบน้ำในท้องถิ่นให้เห็นประจักษ์ได้ ซึ่งภายหลังได้ขยายผลไปยังทฤษฎีระดับที่ใหญ่ขึ้นดังเช่นในวัฏจักรระดับโลก ได้ การใช้ประโยชน์ร่วมกันของการศึกษานอกห้องเรียน กับการศึกษาในห้องทดลอง และการบูรณาการความรู้ให้นักเรียนระดับเกรด 4 ตามความสามารถนี้สามารถพัฒนาความสามารถขั้นพื้นฐานในการคิดเชิงระบบในช่วงอายุน้อย ๆ ได้ ซึ่งการศึกษานี้ ชี้ให้เห็นว่าแม้การคิดเชิงระบบจะขึ้นอยู่กับทักษะการคิดระดับสูง แต่ยังสามารถพัฒนาในบางขอบเขตในระดับประถมศึกษาได้ ซึ่งหากมีการจัดระบบที่เหมาะสมในระยะ

ยาวแล้วก็สามารถพัฒนาการคิดเชิงระบบของนักเรียนระดับประถมศึกษาได้สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนนาเอาทฤษฎี /แนวคิดที่ทบทวนมาใช้ในการวิจัยอย่างไร ในประเด็นไหน

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Interland ในการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการศึกษา ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลวัดสุวรรณนภพจังหวัดนครสวรรค์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 60 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนเทศบาลวัดสุวรรณนภพ จังหวัดนครสวรรค์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Interland เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย
2. แบบทดสอบวัดกระบวนการคิด เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัยใช้เป็นแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน จำนวน 1 ชุด มี 20 ข้อ

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลวัดสุวรรณนภพ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ที่มาจากวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)
2. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 20 ข้อ
3. ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนด้วยบทเรียนเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย ซึ่งนักเรียนจะเข้าไปเรียนโดยเริ่มจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรียนเนื้อหา และทำแบบฝึกหัดหลังเรียน ตามแผนการจัดการเรียนรู้
4. ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 20 ข้อ ด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน
5. ตรวจสอบผลการทดสอบ นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการศึกษา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อในแบบสอบถาม
2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
  - 2.1 ค่าร้อยละ (%)
  - 2.2 ค่าเฉลี่ย (μ)
  - 2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการเรียนรู้ผ่านแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Interland เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย ได้คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน โดยใช้ค่าทางสถิติ t - test for Dependent Sample

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิด เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัยโดยใช้ Interland สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิด เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัยโดยใช้ Interland สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก
2. ผลการส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดของนักเรียน เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อภิปรายผล

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างปลอดภัยโดยใช้ Interland สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Interland ในการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย มีผลการประเมินคุณภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 (ค่าเฉลี่ย = 4.16, $\sigma = 0.35$) มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ ทั้งนี้มาจากการที่ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการใช้กระบวนการพัฒนา ดำเนินการตามขั้นตอนครบถ้วนตามทฤษฎี
2. ผลการส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดของนักเรียน เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย (μ) ของนักเรียนทั้งหมด ที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน มีค่าเท่ากับ 7.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เท่ากับ 1.01 และค่าคะแนนเฉลี่ย (μ) ของนักเรียนทั้งหมด ที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนโดยใช้ Interland เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย มีค่าเท่ากับ 15.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เท่ากับ 1.54 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. จากผลการวิจัยพบว่า การเรียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Interland ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนั้นโรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ Interland เพื่อเป็นแนวทางในการแผนการจัดการเรียนรู้

1.2. แนวทางการพัฒนาจัดการเรียนรู้โดยใช้ Interland สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นๆ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1. Windows ที่ใช้ในการเรียนการสอนควรอัปเดตให้ทันสมัยเพื่อพร้อมสำหรับการเรียนรู้

2.2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนรายวิชา วิทยาการคำนวณ เช่น ปัจจัยด้านการเรียนการสอน ปัจจัยด้านความพร้อมของห้องเรียน ปัจจัยด้านผู้สอน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชาญยุทธ สีเฉลียว (2543). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนตามปกติ.
- ดุจดิง จีทา. (2562). การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงมโนทัศน์ เรื่อง ชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. อุดรดิตต์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.
- ดารณี ไทยประเสริฐ. (2550). การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบของนักเรียน ด้วยสื่อหุ่นยนต์ ปีการศึกษา 2554. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2563, จากhttp://swis.acp.ac.th/pdf/research/daranee_54.pdf
- Assaraf, O. B. and Orion N. (2010). Four Case Studies, Six Years Later: Developing System Thinking Skills in Junior High School and Sustaining Them over Time. *Journal of Research in Science Teaching*, 47(10), 1253-1280
- Kirk, J.J., & Huff, S. (1996). Thinking systems: The first step to becoming a learning organization. North-Carolin: ERIC (ED 401461).
- Verhoeff, R. P., Boersma, K. T., Waarlo, A. J. (2008). Systems modelling and the development of coherent understanding of cell biology. *International Journal of Science Education*, 30(4), 543-568.

การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch
แบบสถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
Learning Management in English for Communication with
Simulated Scratch Program for Prathomsuksa 4th Students

อาทิวร ใจการุณ¹, ปาริฉัตร ศรีพัฒน์², ภราดร พิมพันธ์³
Atiworn Jaikarun¹, Parichat Sripat², Paradon Pimpan³

Corresponding Author E-mail: milk20715@gmail.com

Received: Feb 20, 2021; Revised: Mar 24, 2021; Accepted: Apr 25, 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง และ 2) ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบสถานการณ์จำลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลวัดไทรใต้ แบบเจาะจง จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) สื่อการจัดการเรียนรู้ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบประเมินชิ้นงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สื่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.963 ชิ้นงานมีความเหมาะสมมากในการนำไปเป็นต้นแบบ
2. ค่าคะแนนเฉลี่ยชิ้นงานจากการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 18.5 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.79 แปลผลได้ว่าคะแนนชิ้นงานของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี

คำสำคัญ : สื่อการเรียนการสอน, โปรแกรม Scratch และภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

¹ ครู, โรงเรียนนวมินทราชูทิศ มัชฌิม

¹ Teacher, Nawamintrachutit Matchim School

² นักศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Student, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

³ คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

³ Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The objective of this research were 1) to create learning management for English with simulated by Scratch, and 2) to study the development of English for communication project for Prathomsuksa 4th students. The sample group used in this study was 10 Prathomsuksa 4th students of Wat Sai Tai Municipality School. Chose by purposive sampling technique. Tools used in this research were 1) learning management for English with simulated by Scratch 2) Learning management plans and 3) work piece evaluation form. The statistics used in data analysis were consistency index, mean and standard deviation analysis.

The study findings were as follows:

1. learning management for English with simulated by Scratch for Prathomsuksa 4 students have the consistency index at 0.963. The work piece is very suitable to be a model.

2. the average score of work pieces. Learning management for English with simulated by Scratch for Prathomsuksa 4 students, equal to 18.5, the standard deviation is 0.79. It can be interpreted that the work piece scores of students are good.

Keywords : Instructional Media, Scratch program and English for Communication

บทนำ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ซึ่งภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตของคนไทย และคนทั่วโลกไปแล้ว มนุษยชาติทุกวันนี้สื่อสารกันด้วยภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารกันโดยตรง การใช้อินเทอร์เน็ต การดูทีวี การดูภาพยนตร์ การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หนังสือคู่มือทางด้านวิชาการต่างๆ ฯลฯ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546)

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังประชาคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ นั้นหลักสูตรได้เน้นให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 มาตรา 22 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551)

โปรแกรม Scratch เป็นโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์ภาษาหนึ่งที่กำลังพัฒนาขึ้นมาเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในรูปแบบของกราฟิก ลากแล้ววาง อาจมีการกำหนดค่าบ้างเล็กน้อย นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่าย สนุกสนานกับการเรียนรู้ ฝึกกระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นเป็นตอนอย่างสร้างสรรค์ สามารถสร้างชิ้นงานได้หลากหลายตามความต้องการหรือตามจินตนาการ เช่น การสร้างการเคลื่อนไหว สร้างเป็นเรื่องราว สร้างเกม หรือด้านดนตรีตลอดจนงานศิลปะ ฯลฯ (เบญจมาศ เสคะสูตร. 2561)

Scratch สามารถตั้งค่าเรื่องราวของเกมและภาพเคลื่อนไหว และแบ่งปันสิ่งสร้างสรรค์ของเรากับคนอื่น ๆ ในชุมชนออนไลน์ได้ ซึ่งจะช่วยให้เยาวชนเรียนรู้และส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ด้วยเหตุผลอย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังเรียนรู้การทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 และ Scratch ยังถูกออกแบบมาโดยเฉพาะสำหรับคนวัย 8 ถึง 16 ปี แต่ใช้โดยคนทุกเพศทุกวัย ผู้ใช้โปรแกรมนี้มีมากมายที่สร้างผลงานด้วย Scratch ซึ่งการใช้งานส่วนใหญ่เกิดขึ้นและใช้งานผ่านบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ เช่น โรงเรียน, พิพิธภัณฑ์, ห้องสมุด และศูนย์ชุมชน (มานิชญ์ แสงศิริ. 2562)

วิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นจากความเป็นจริงมาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนคิดว่าควรจะเป็น ผู้สอนจะใช้การแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน อันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนอย่างลึกซึ้ง และรู้จักปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม (อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2550)

การนำสื่อหลายประเภทมาใช้ร่วมกันทั้งวัสดุอุปกรณ์และวิธีการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงที่สุดในการเรียนการสอนโดยการใช้สื่อแต่ละอย่างตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหาและในปัจจุบันมีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ร่วมด้วยเพื่อ

การผลิตหรือควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ต่างๆในการเสนอข้อมูลทั้งตัวอักษรภาพกราฟิกภาพถ่ายภาพเคลื่อนไหวแบบ
วีดิทัศน์และเสียง (กิดานันท์ มลิทอง. 2543)

จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างสื่อการเรียนการสอนโดยการจำลอง
สถานการณ์ เรื่อง ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการสร้างการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อ
การสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และมีทักษะในการสร้าง
ชิ้นงาน โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อสร้างการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ด้วยโปรแกรม Scratch สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ
สื่อสารแบบสถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบสถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4

การทบทวนวรรณกรรม

ปิยะรัตน์ ภิรมแก้ว และจกกล แก่นเพิ่ม (2558) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาการตูนแอนิเมชัน เรื่อง
Howdy English สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีคุณภาพอย่างน้อยระดับดีตามการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ และ 2.
เปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากแบบทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนจากการเรียนด้วยการตูนแอนิเมชัน เรื่อง Howdy Englishกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์ จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การตูนแอนิเมชัน เรื่อง Howdy English แบบประเมิน
คุณภาพการตูนแอนิเมชันแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ความถี่ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ผลวิจัยพบว่า 1. คุณภาพของการตูนแอนิเมชัน เรื่อง Howdy English
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคนิคการผลิตการตูนแอนิเมชัน อยู่ใน
ระดับดีมาก และ 2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนจากการตูนแอนิเมชัน เรื่อง Howdy English มีคะแนนจาก
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศุภิพร ชะโน (2558) การวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
และเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา
กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดปรนัย จำนวน 30 ข้อแบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ
สื่อสารแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียน จำนวน 20 ข้อ และแบบบันทึกการสังเกตการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้
สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ The Wilcoxon Matched Pairs
Signed-Ranks Test ซึ่งผลจากการวิจัย พบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.64 / 80.30 ซึ่งสูงกว่า
เกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ 2) ดัชนีประสิทธิผล ของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.70 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้า

ทางการเรียน ร้อยละ 70 3) นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 4) นักเรียนมีเจตคติที่ดี ต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 86 และ 5) ผลการจัดการเรียนรู้ การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารได้ดี เนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ จนเกิดเป็นความรู้การฝึกฝนจากสถานการณ์จริง ทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งนักเรียนยังมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพราะมีกิจกรรมที่หลากหลาย สามารถกระตุ้นและดึงดูดความสนใจในตัวนักเรียนได้ เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องใกล้ตัว นักเรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง

อัจฉราพรรณ โพธิ์ตุ่น (2558) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมตามแนวการเรียนรู้ โดยใช้สมอเป็นฐาน 2) เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมอเป็นฐานกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ของโรงเรียนบ้านท่าบ่อ อำเภอบ้านค่าย จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 1 ห้องเรียนรวม 36 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้เกมตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมอเป็นฐานจำนวน 6 แผน มีคุณภาพในระดับเหมาะสมมากที่สุด 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นข้อสอบเลือกตอบชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.37 ถึง 0.74 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.25 ถึง 0.65 และค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.92 3) แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีความเที่ยงเท่ากับ 0.80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การทดสอบทีกรณีกกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (t - test dependent samples) 2) การเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบทีกรณีกกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (t - test dependent samples) ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมอเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เกมตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมอเป็นฐานมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรางคณา คำอัน (2559) การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ห้อง 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 24 คน โรงเรียนโกวิทอรัญ โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดทักษะด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนและหลังการเรียน 3) แบบสอบถามความ พึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนรู้การสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าทางสถิติ (Paired t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโกวิทอรัญ พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับเท่ากับ .05 และเมื่อพิจารณาเกณฑ์การประเมินทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเข้าใจง่าย ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.62$) ด้านความคล่องแคล่ว ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.67$) ด้านคุณภาพของการสื่อสาร ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.65$) และด้านปริมาณการสื่อสาร ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.66$) 2) ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นฐาน การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโกวิทอรัญ ในภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.29$) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านเจตคติต่อการเรียนโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.42$, $\sigma = 0.11$) รองลงมา คือ ด้านพัฒนาการเรียนของนักเรียน ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.29$) และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.41$) เป็นลำดับสุดท้าย

อมรรัตน์ ผุดสุวรรณ (2560) การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันด้านการฟัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 127 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบวิเคราะห์และคัดกรองตัวแปรขององค์ประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันด้านการฟังด้วยเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) แบบตรวจสอบการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Factor Analysis ด้วยวิธีหาค่าประกอบหลัก (Principal Component Analysis) 2) การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา 3) สถิติพื้นฐานค่าความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis Results) เกี่ยวกับองค์ประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันด้านการฟัง ด้วยเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถจำแนกได้ 8 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนบนสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา 2) กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร 3) กิจกรรมการเรียนการสอนบนสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา 4) ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษา 6) การจัดการเรียนการสอนภาษาแบบบูรณาการ 7) การจัดกิจกรรมทางภาษาด้านการฟัง 8) การประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

Srisuda Jaemjedrio (2015) การศึกษาปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษระหว่างการสัมภาษณ์งาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษในการสัมภาษณ์งาน เพื่อพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งระหว่างกระบวนการสัมภาษณ์งานที่เกี่ยวข้องกับภาษาและการสื่อสาร งานวิจัยนี้มีผู้เข้าร่วมอาสาสมัครจำนวน 60 คน โดยเป็นกลุ่มนักศึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาครั้งนี้ การสัมภาษณ์ดำเนินการโดยเชิญกลุ่มตัวอย่างมาสัมภาษณ์งานเสมือนจริงกับนายจ้างชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร โดยใช้กล้องวิดีโอบันทึกการสัมภาษณ์แต่ละครั้งเพื่อสังเกตและระบุปัญหาใดๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการสื่อสาร และมีการใช้แบบสอบถามหลังการสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีถอดความและวิเคราะห์เชิงคุณภาพเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมจากการสนทนาสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดประสบปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษในการสัมภาษณ์งาน ปัญหาที่พบบ่อยเกี่ยวข้องกับการตอบคำถามในการสัมภาษณ์และการใช้ภาษาอังกฤษ การให้คำตอบที่ชัดเจนสำหรับคำถามสัมภาษณ์ถือเป็นปัญหาสำคัญสำหรับกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านจุดแข็งและจุดอ่อน นอกจากนี้ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ากลุ่ม

ตัวอย่างประสบปัญหาความเข้าใจภาษาอังกฤษ ในขณะที่พวกเขาเชื่อว่าคำถามที่ซับซ้อน สำเนียงของผู้สัมภาษณ์ และผู้สัมภาษณ์ที่พูดเร็วเกินไป เป็นปัญหาทั่วไปที่ทำให้ไม่สามารถเข้าใจและตอบคำถามได้

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบทดลองกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนเทศบาลวัดไทรใต้ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้อง นักเรียนทั้งหมด 25 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนเทศบาลวัดไทรใต้ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. สื่อการจัดการเรียนรู้
2. แผนการจัดการเรียนรู้
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ส่วนประกอบหลักของโปรแกรม
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การสร้างพื้นหลังและตัวละคร
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 กลุ่มบล็อกคำสั่ง
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเคลื่อนไหวของตัวละคร
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การกระจายข้อความด้วย broadcast และการใส่เสียง
  - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การทำแอนิเมชันด้วยโปรแกรม Scratch

3. แบบประเมินชิ้นงาน

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

- 1) ดำเนินการติดต่อด่วนกับทางโรงเรียนและครูผู้ประสานงานเพื่อทำการทดลอง
- 2) ดำเนินการทดลองสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผู้วิจัยเป็นผู้ทำการทดลองด้วยตนเอง ใช้เวลาทดลองสอนทั้งสิ้น 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 คาบ คาบละ 60 นาที
- 3) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบประเมินทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์
- 4) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สรุปผลและอภิปรายการวิจัยตามลำดับ

ผลการวิจัย

1. ผลการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของตาราง ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพ ด้านเนื้อหาและเทคนิคการผลิตสื่อ

รายการประเมินด้านเทคนิคการผลิตสื่อ	ค่า IOC	แปลผล
1. เนื้อหาและเทคนิคการผลิตสื่อ	1	ใช้ได้
2. ภาพ ภาษา และเสียง	1	ใช้ได้
3. ตัวอักษร และสี	0.917	ใช้ได้
4. การจัดการแหล่งการเรียนรู้	0.933	ใช้ได้
สรุป	0.963	ใช้ได้

จากตารางที่ 1 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญประเมินด้านเนื้อหาและเทคนิคการผลิตสื่อได้ประเมินคุณภาพ การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่า IOC เท่ากับ 0.963 แสดงว่า ชิ้นงานมีความเหมาะสมมากในการนำไปเป็นต้นแบบ

2. ผลการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของตาราง ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินการจัดการเรียนรู้

รายการ	จำนวน กลุ่ม	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ร้อยละของ คะแนนเฉลี่ย	เกณฑ์การให้ คะแนน
ความถูกต้องของเนื้อหา	5	18	0.71	90	ดี
รูปแบบของชิ้นงาน	5	18	0.71	90	ดี
การใช้คำสั่ง	5	17.8	0.84	89	ดี
ความตรงต่อเวลา	5	18.4	0.89	92	ดี
รวม		18.5	0.79	90.25	ดี

จากตารางที่ 2 ผู้สอนประเมินชิ้นงานการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียน หลังจากที่เรียนรู้การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลองสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยชิ้นงานในแต่ละรายการ 90, 90, 89 และ 92 ตามลำดับ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละทั้งหมด 90.25 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทั้งหมด นักเรียนมีคะแนนชิ้นงานอยู่ในระดับดี

ตัวอย่างสื่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ภาพที่ 1 สื่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่า การสร้างสื่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คุณภาพของสื่อที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญประเมินด้านเนื้อหาและด้านเทคนิคการผลิตสื่อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.963 ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนกระบวนการสร้างสื่อการเรียนการสอนโดยการจำลองสถานการณ์ด้วยโปรแกรม Scratch อย่างเป็นลำดับขั้นตอน คือ ศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์เนื้อหาบทเรียน กำหนดรูปแบบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ และได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขจนเหมาะสม ซึ่งการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นั้นได้จัดการเรียนรู้ในรูปแบบสถานการณ์จำลอง ซึ่งการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีนี้ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานและกระตือรือร้นกับการเรียนมากยิ่งขึ้น และสามารถเรียนรู้ได้จากการจำลองสถานการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนเปรียบเสมือนอยู่ในสถานการณ์นั้นจริง ๆ

2. ผลจากการจัดการเรียนรู้ พบว่านักเรียนสามารถสร้างการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยโปรแกรม Scratch แบบสถานการณ์จำลอง ออกมาในรูปแบบแอนิเมชันโดยมีการจำลองสถานการณ์ในรูปแบบต่างๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับค่ากล่าวของอากรม์ ใจเที่ยง (2550: 160) ที่ได้อธิบายไว้ว่า วิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นจากความเป็นจริงมาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนคิดว่าควรจะเป็น ผู้สอนจะให้การแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน อันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนอย่างลึกซึ้ง และรู้จักปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม จากที่กล่าวมาทำให้นักเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยของชิ้นงานอยู่ในเกณฑ์ดี

ข้อเสนอแนะ

3. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการสร้างสื่อการเรียนการสอนโดยการจำลองสถานการณ์ด้วยโปรแกรม Scratch เรื่อง ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเป็นต้นแบบให้นักเรียนศึกษา ควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อที่อยู่ในรูปแบบของแอนิเมชัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น

4. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

สามารถนำการสร้างสื่อการเรียนการสอนโดยการจำลองสถานการณ์ด้วยโปรแกรม Scratch ไปประยุกต์ในรายวิชาอื่นได้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. (ร.ส.พ.).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กิดานันท์ มลิทอง. (2543). ความหมายของสื่อประสม. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : [https://ag.kku.ac.th/extension/images/146325/%E0%B8%AA%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%AA%E0%B8%A1%20%20\(Multimedia\).pdf](https://ag.kku.ac.th/extension/images/146325/%E0%B8%AA%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%AA%E0%B8%A1%20%20(Multimedia).pdf) (วันที่ค้นข้อมูล : 20 ธันวาคม 2561).

เบญจมาศ เสกสรรค์. (2561) การเขียนโปรแกรม Scratch เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.sp.ac.th/2018/coding-with-scratch/?fbclid=IwARbhbUVduyXFvepm42MFyaKBqAjd0XziTwLLPTwTj2iHaG7kqt6j-cbE> (วันที่ค้นข้อมูล : 20 ธันวาคม 2561).

ปิยะรัตน์ ภิรมแก้ว และจงกล แก่นเพิ่ม. (2558). การพัฒนาการ์ตูนแอนิเมชัน เรื่อง HOWDY ENGLISH สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.. วารสารวิจัยและพัฒนาวิจัยและพัฒนาวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 10(2): 311-317

มาโนชญ์ แสงศิริ. (2562). Scratch ซอฟต์แวร์พัฒนาทักษะสำหรับชีวิตในศตวรรษที่ 21. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.scimath.org/article-technology/item/9601-scratch-21> (วันที่ค้นข้อมูล : 20 ธันวาคม 2561).

วรางคณา เค้าอัน. (2559). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ศุทธิพร สุ่มมาตย์, จิระพร ชะโน และทิพาพร สุจारी. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, 34 (1) : 197-208.

- อัจฉราพรรณ โปธิ์ตุ่น และสุธาทิพย์ งามนิล. (2558). ผลการสอนโดยใช้เกมตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). หลักการสอน ฉบับปรับปรุง. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อมรรัตน์ ผุดสุวรรณ. (2560). รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟังด้วยเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- Jaemjedrio, S., Dispany, E., Tantanapornchai, Y., & Charunrochana, J. (2015). **A study of English communication problems during an employment interview**, In Proceedings of the 7th International Conference on Humanities and Social Sciences ASEAN 2015: Challenges and Opportunities. Songkla, Thailand: Prince of Songkla University.,27 - 37

การพัฒนาเกมการศึกษาบูรณาการวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และวิชาภาษาอังกฤษ
เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน สำหรับนักเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ Scratch
DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL GAME INTEGRATION OF TECHNOLOGY
SUBJECT (COMPUTING SCIENCE) AND ENGLISH SUBJECT ON BASIC ENGLISH
VOCABULARY FOR GRADE 4TH STUDENTS BY USING SCRATCH

สุกัญญา ปันพระ¹, ทิพรรัตน์ กระชาน², ภราดร พิมพันธุ์³, ไกรวิชญ์ ดีเอ็ม⁴
Sukanya Panphra, Thiparat Krachan², Paradorn Pimphan³, kriwit Dee-aim³

Corresponding Author E-mail: thiparat.nan271@hotmail.com

Received: Mar 22, 2021; Revised: Apr 27, 2021; Accepted: Jun 25, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาเกมการศึกษาบูรณาการวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อศึกษาทักษะการใช้โปรแกรม Scratch ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 3) เพื่อประเมินการสร้างชิ้นงานเกมบูรณาการวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 46 คน โดยได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบประเมินนักเรียนการใช้โปรแกรม Scratch 4) แบบประเมินชิ้นงาน สลิดิตที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. เกมการศึกษาบูรณาการวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และวิชาภาษาอังกฤษ เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี
2. ทักษะการใช้โปรแกรม Scratch ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี
3. ผลการประเมินการสร้างชิ้นงานของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ : เกมการศึกษา, คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน, โปรแกรม Scratch

¹ ครู, โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งนางาม

¹ Teacher, Chumchonbantungnangam School

² นักศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Student, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

^{3,4} คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

^{3,4} Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

Abstract

The purpose of this research were to 1) to develop the educational game integration of Technology subject (Computing Science) and English subject on Basic English Vocabulary for Grade 4th students by using Scratch, 2) to study the Scratch program skills of Grade 4th students, and 3) to evaluate game projects which integration of Technology subject (Computing Science) and English subject on Basic English Vocabulary for Grade 4th students. Sample group was 46 Grade 4th students of Anuban Nakhon Sawan School, Muang District, Nakhon Sawan Province which came from purposive sampling technique. Research tools were 1) Basic English Vocabulary game, 2) learning management plans, 3) student evaluation form in Scratch programming, and 4) project evaluation form. Statistics used were Mean, Standard Deviation, The study findings were as follows:

1. educational game integration of Technology subject (Computing Science) and English subject on Basic English Vocabulary for Grade 4th students by using Scratch have good average level.
2. the Scratch programming skills of students were at good level.
3. student projects evaluation were at good level.

Keywords : Educational Game, Basic English Vocabulary, Scratch Program

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางการสื่อสารและการคมนาคมทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วและการเดินทางส่งผลให้ประชากรโลกที่ต่างชาติต่างภาษากันมีโอกาสและมีความจำเป็นต้องติดต่อสื่อสาร ซึ่งประชากรโลกส่วนใหญ่นิยมใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางเพื่อการสื่อสาร ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์นี้ด้วยส่งผลให้ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญในสังคมไทยเพราะเป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อการสื่อสารในทุกด้าน เช่น การประกอบอาชีพ การท่องเที่ยว การพักผ่อนหย่อนใจและส่งผลย้อนกลับไปจัดการศึกษาที่จะต้องให้ความสำคัญกับการศึกษาภาษาอังกฤษ การรู้ภาษาอังกฤษจะช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชนชาติอื่น มีความได้เปรียบในด้านการสื่อสาร สามารถเข้าใจความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ และวัฒนธรรมของชนชาติอื่น ตลอดจนความก้าวหน้า ทางวิทยาการสมัยใหม่ทันต่อเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของโลกและสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นในการพัฒนาคนจึงต้องพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์ เช่น ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ รวมทั้งความสำคัญของวิทยาการสมัยใหม่ควบคู่กับภูมิปัญญาไทย (รุ่ง แก้วแดง, 2542) การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการและเทคโนโลยี ซึ่งรวมทั้งการที่ประเทศไทยได้มีการติดต่อสื่อสารกับประชาคมโลกมากยิ่งขึ้น การศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนในชาติให้มีคุณภาพและต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาจึงจำเป็นที่จะต้องปรับแนวคิด วิธีการ และกระบวนการเรียนรู้ใหม่เพื่อสร้างคนสมัยใหม่ให้มีความรู้สีกดี มีความสุขกับการเรียน เป็นคนเก่ง ฉลาด รู้จักคิดวิเคราะห์และใฝ่รู้ตลอดเวลา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2536)

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ทั่วโลกยอมรับว่าเป็นภาษาสากล ทั้งในการเรียนการสอน การติดต่อธุรกิจ การงาน และการใช้ในชีวิตประจำวัน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันของประเทศไทย จึงมีประเด็นที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ข้อสำคัญ การเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน (ศิริพันธ์ กิตติสุขสถิต, ยุติ ภูริโกโคย 2549) กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ จึงกำหนดให้มีการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และได้กำหนดวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานหนึ่งในแปดกลุ่ม โดยเรียนในทุกช่วงชั้น เริ่มตั้งแต่ประถมศึกษา เพื่อเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีในการใช้ภาษาอังกฤษ และมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแสวงหาความรู้ด้านต่าง ๆ ตลอดจนเป็นแนวทางในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป (กรมวิชาการ, 2545) การเรียนการสอนภาษามีเป้าหมายสูงสุดคือการที่ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางภาษาจนสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ความสำเร็จของผู้เรียนขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ หลายด้าน อาทิ ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวผู้สอน วิธีการสอน วัฒนธรรมและสังคมวิธีการเรียนและตัวผู้เรียนปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียนจึงมีบทบาทอย่างมากต่อความสำเร็จในการเรียนภาษา การผสมผสานกันอย่างดีขององค์ประกอบเกี่ยวกับตัวผู้เรียน อันได้แก่ บุคลิกลักษณะ แรงกระตุ้น ทัศนคติ และกลวิธีในการเรียน จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาได้เป็นอย่างดีในการเรียนภาษาอังกฤษ เมื่อผู้เรียนมีปัญหาและผู้เรียนจะหาทางเอาชนะปัญหาอุปสรรคนั้นได้โดยใช้กลวิธีที่เรียกว่ากลวิธีการเรียน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนภาษาเป็นอย่างมาก เพราะกลวิธีเรียนเปรียบเสมือนเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นและมีทิศทางในการเรียนของตนเอง กลวิธีในการเรียนเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนภาษาเพราะกลวิธีในการเรียนมีความสัมพันธ์กับสติปัญญาในการเรียนภาษา และเป็นเสมือนเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีแนวทางในการเรียนรู้ของตนเอง นำไปสู่ความกระตือรือร้นในการเรียนและทำให้ผู้เรียนมีแนวทางในการเรียนของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียน ผลจากการใช้กลวิธีในการเรียนรู้ภาษาที่เหมาะสมจะทำให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาความสามารถและมีความมั่นใจในภาษามากขึ้น (กาญจน์พิช

ชา ฤทธิไทย, 2551) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจมีความสำคัญมากต่อการเรียนภาษาอังกฤษเพราะสามารถทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาได้ดียิ่งขึ้นมีผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาจำนวนมากที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจซึ่งมีอยู่มากมาย แต่ผู้เรียนส่วนใหญ่มักใช้กลยุทธ์ที่เป็นพื้นฐานซึ่งใช้ปฏิบัติเป็นประจำ เช่น การใช้วิธีการเปิดพจนานุกรมเพื่อค้นหาความหมายของคำศัพท์ต่างๆ เป็นต้น ผู้เรียนจึงเสมือนถูกจำกัดไว้กับวิธีการพื้นฐานที่เคยปฏิบัติมาเท่านั้น ซึ่งถ้าเป็นสถานการณ์จริงแล้ววิธีการนี้อาจจะไม่เหมาะสมผู้เรียนอาจจะไม่มีกลยุทธ์อื่น ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหา (กาญจน์พิชชา ฤทธิไทย, 2551) การเรียนในวิชาต่างๆ อย่างแพร่หลายในวิชาที่เกี่ยวกับการใช้ภาษา การเล่นเกมช่วยให้นักเรียนใช้ภาษาได้ในสถานการณ์ที่มีความหมาย ช่วยให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการใช้ภาษา (สุมิตรา อังวัฒนากุล , 2537) เกมที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือเรียกว่าเกมการศึกษานั้นมี 3 ประเภท คือ เกมแบบไม่มีการแข่งขัน เกมแบบแข่งขัน และเกมจำลองสถานการณ์ การนำเกมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มี 5 ขั้นตอน คือ แจกจุดมุ่งหมายในการเล่น อธิบายวิธีเล่นและกติกาในการเล่น สาธิตการเล่น ลงมือเล่น และขั้นวิเคราะห์วิจารณ์หลังการเล่น ขั้นวิเคราะห์วิจารณ์หลังการเล่น ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญจะละเลยไม่ได้หากการเล่นเกมปราศจากการวิเคราะห์วิจารณ์ หลังการเล่นกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เกมจะเป็นเพียงการเล่นเกมธรรมดา ๆ เท่านั้น จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำเกมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เกมมีผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนสูงกว่ากลุ่มที่สอนตามคู่มือครู (อนุภาพ ดลโสภณ, 2540) การคิดค้นที่จะนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นสื่อการเรียนการสอนในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนเป็นการศึกษาหาความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาในรูปแบบเกมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ต่อตัวนักเรียนมากที่สุด และนอกจากนั้นนักเรียนยังสามารถนำขั้นตอนของการใช้เทคโนโลยีมา สร้างเกมในรูปแบบของตนเองได้ตามต้องการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (ขนาด 14 pt ชนิดตัวธรรมดา)

3. เพื่อสร้างสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบเกมบูรณาการวิชาเทคโนโลยีและวิชาภาษาอังกฤษ เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
4. เพื่อศึกษาทักษะการใช้โปรแกรม Scratch ของนักเรียน จากการเรียนรู้ด้วยสื่อการเรียนการสอนรูปแบบเกมบูรณาการวิชาเทคโนโลยีและวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การทบทวนวรรณกรรม

สำเนา ศรีประมงค์ (2547) ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาผลการใช้เกมคำศัพท์ประกอบการสอนที่มีต่อความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อศึกษาผลการใช้เกมคำศัพท์ประกอบการสอนที่มีต่อความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และเพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้คำศัพท์และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์หลังการเรียนรู้ล่วงหน้า 2 สัปดาห์และ 4 สัปดาห์ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญ จังหวัดระยอง โดยจะแบ่งเป็นกลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญ จังหวัดระยอง จำนวน 5 ห้อง ห้องละ 40 คน แต่ละห้องทางฝ่ายวิชาการได้จัดระดับความสามารถนักเรียนแบบคละกันหมด รวมนักเรียนทั้งหมด 200 คน และแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างคือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญ จังหวัดระยอง จำนวน 1 ห้อง โดยใช้การสุ่มอย่างง่ายจากจำนวน 5 ห้อง โดยใช้วิธีจับฉลากมา 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 40 คน คະແນນເຊລີຍັດຜົນສັມຖຸທິທາງການຮຽນຮູ້ຫຼັງການທົດລອງກັບຄະແນນເຊລີຍັດຜົນສັມຖຸທິ

คงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ หลังการทดลองทิ้งช่วงไป 2 สัปดาห์ พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความคงทนในการเรียนรู้ต่ำกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังการทดลอง เท่ากับ 0.82 เมื่อครบ 4 สัปดาห์จึงทดสอบความคงทนในการเรียนรู้พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความคงทนในการเรียนรู้ต่ำกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังการทดลอง มีผลต่างเท่ากับ 3.20 แสดงว่า ความจำของนักเรียนลดลง จากการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้คำศัพท์กับความคงทน พบว่า ผลการเรียนรู้คำศัพท์สูงกว่าความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์เมื่อผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์สูงกว่า 4 สัปดาห์

จันทร์ฤทัย พานิชศุภผล (2557) ได้วิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา และเพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทสามัญศึกษา ที่มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเอกชน จากผลการวิจัยพบว่า การวางแผนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งจะแสดงให้เห็นการวางแผนการเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษมากเพราะตระหนักว่าการวางแผนจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติตามแผนเพื่อไปเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษให้บรรลุผลสำเร็จ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษในภาพรวมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ตามลำดับ ดังนี้ บทบาทและหน้าที่ของครู คณะผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จุดแข็งของการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา จุดแข็งของการบริหารโรงเรียนเอกชน ได้แก่ การวางแผน จุดแข็งของการบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษ ตามลำดับดังนี้ บทบาทและหน้าที่ของครู คณะผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครอง จุดอ่อนของการบริหารโรงเรียนเอกชน ตามลำดับดังนี้ การนำแผนสู่การปฏิบัติ และการประเมินผลจุดอ่อนของเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษ ได้แก่ บทบาทและหน้าที่ของชุมชน โอกาสของการบริหารโรงเรียนเอกชน ได้แก่ ความทันสมัยของเทคโนโลยี โอกาสของการเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษ ตามลำดับดังนี้ ความทันสมัยของเทคโนโลยี และค่านิยมของสังคม ภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนเอกชน ตามลำดับดังนี้ งบประมาณของโรงเรียน นโยบายของโรงเรียน และค่านิยมของสังคม ภาวะคุกคามของการเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษ ตามลำดับดังนี้ งบประมาณของโรงเรียน และนโยบายของโรงเรียน กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มีทั้งหมด 12 กลยุทธ์หลัก 40 กลยุทธ์รอง 80 วิธีดำเนินการ

ปัทมาวรรณ สุขศรี (2557) ได้วิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดประทุมทายการาม จังหวัดนครศรีธรรมราช ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาและเพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในขณะที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดประทุมทายการาม จังหวัดนครศรีธรรมราช จัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดประทุมทายการาม ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 33 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาส่งสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1

พฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในขณะที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายครั้งก็อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ปวีศา อ่อนขำ, (2558) ได้วิจัย เรื่อง กระบวนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้ วัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหมูท่าสามัคคี อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตต์ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อออกแบบและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหมูท่าสามัคคี อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตต์ เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหมูท่าสามัคคี อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตต์ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนที่ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหมูท่าสามัคคี อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตต์ ประชากรที่ใช้ในการทดลองเพื่อประเมินคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 31 คน โรงเรียนหมูท่าสามัคคี อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตต์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกโดยวิธีการแบบเฉพาะเจาะจง (Specific purpose sampling) ทั้งนี้เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีคุณลักษณะตรงกับประชากรเป้าหมายในการวิจัยนี้ การออกแบบและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษโดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหมูท่าสามัคคี อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตต์ โดยใช้เครื่องมือเป็นชุดกิจกรรม มีจำนวน 10 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 Who am I? ใช้เวลา 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 2 MacDonald's farm ใช้เวลา 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 3 Wild Animals ใช้เวลา 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 4 Tom and Jerry ใช้เวลา 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 5 The most character of the animals ใช้เวลา 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 6 Beloved pets ใช้เวลา 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 7 Animals of ASEAN ใช้เวลา 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 8 Our planet ใช้เวลา 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 9 Global warming ใช้เวลา 2 ชั่วโมง หน่วยที่ 10 Help our planet ใช้เวลา 2 ชั่วโมง และทดสอบหลังเรียน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง รวมใช้เวลาในการใช้ชุดกิจกรรมจำนวน 21 ชั่วโมง พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของชุดกิจกรรม ความเหมาะสมระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม การเรียนรู้ สื่อ การวัดผลและประเมินผล และนำมาคำนวณ หาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) พบว่า ดัชนีความสอดคล้องของชุดกิจกรรมหน่วยที่ 1 ถึงหน่วยที่ 10 มีค่า ดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.87 แสดงว่าชุดกิจกรรมมีคุณภาพเหมาะสม ผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหมูท่าสามัคคี อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตต์ โดยใช้เครื่องมือเป็นชุดกิจกรรม พบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT มีประสิทธิภาพระหว่างเรียน/หลังเรียน เท่ากับ 76.75/77.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75/75 และทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้วัฏจักร การเรียนรู้ 4MAT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และผ่านเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาความพึงพอใจในการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหมูท่าสามัคคี อำเภอตรอน จังหวัดอุดรดิตต์ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ณรงค์ฤทธิ์ วิษา (2559) ได้วิจัย เรื่อง การใช้แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเขียนคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียนและเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านปิ่น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จำนวน 14 คน ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 คือ แบบฝึกทักษะ จำนวน 5 เล่ม มีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ 80.00/81.81 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วย แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียน สูงกว่าหลังเรียน คือ คะแนนก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 57.62 คะแนนหลังเรียน หลังการใช้แบบฝึกทักษะ คิดเป็นร้อยละ 83.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) 1.90 ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ด้วยแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเขียน คำศัพท์ภาษาอังกฤษในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ) เท่ากับ 0.77 (ระดับมาก)

สมเดิย เกตุอินทร์ (2559) ได้วิจัย เรื่อง กลยุทธ์การขับเคลื่อนนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการเป็นประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการเป็นประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เพื่อพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการเป็นประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 และเพื่อประเมินกลยุทธ์การขับเคลื่อนนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการเป็นประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 ประชากรที่ทำการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา และครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปีการศึกษา 2557 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 ประกอบด้วย 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอฝาง อำเภอแม่เมาะ อำเภอไชยปราการ อำเภอเชียงดาว และอำเภอเวียงแหง จำนวน 152 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 152 คน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาจำนวน 152 คน และครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 50 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทั้งสิ้น 354 คน ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการเป็นประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 สามารถ สรุปได้ดังนี้ ด้านการขับเคลื่อนนโยบายและหลักสูตร พบว่า ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานที่แตกต่างกัน รวมทั้งขาดเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ การสอนของครูไม่มีความเป็นมืออาชีพเนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจในทักษะการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สอนไม่ตรง ตามวุฒิและวิชาเอก และ ครูออกเสียง คำศัพท์ภาษาอังกฤษยังไม่ถูกต้อง โรงเรียนขาดสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย วัสดุอุปกรณ์ช่วยในการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีไม่เพียงพอกับบริบทของนักเรียน ในบางระดับชั้นยังไม่สามารถปรับโครงสร้างเวลาเรียนตามนโยบายได้ การฝึกทักษะภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนยังขาดความต่อเนื่อง และชั่วโมงเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษน้อยเกินไปการพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการเป็นประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ห้พบบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง

นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สามารถสรุปได้ดังนี้ การใช้กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษ ที่เป็นสากล (CEFR) เป็นกรอบ แนวคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควร พัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หลักสูตร เทคนิคการสอน กระบวนการทดสอบและการวัดผล ให้สามารถเทียบเคียงกับ กรอบมาตรฐาน (CEFR) ได้ รวมถึงการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษ ของครูด้วย ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการ จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ผลการ ประเมินกลยุทธ์การขับเคลื่อนนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อการเป็นประชาคมอาเซียน ของ สถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 40 คน ประกอบด้วย อาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 10 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 10 คน ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 10 คน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่ การศึกษา จำนวน 5 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ พิจารณาความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด

M. Devin and et.al (2016) ได้ทำการวิจัย เรื่อง เอกสารทางเทคนิคเกี่ยวกับการอนุรักษ์เกมดิจิทัลก่อนที่จะหายไป ผลการวิจัยพบว่า การตีพิมพ์เอกสารทางเทคนิคนี้ใน American Journal of Play จึงมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ผู้อ่าน เกม นักวิจัยและนักวิชาการ ความตั้งใจของเรา คือ การนำเสนอปัญหาที่เราเผชิญกับเกมอิเล็กทรอนิกส์ก่อนที่มันจะหายไป เราต้องการยกย่องสิ่งนี้เกี่ยวกับปัญหาและดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านวารสาร ขั้นตอนต่อไปของเราคือการเตรียมและแจกจ่าย กระดาษสีขาวเล่มที่สองเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดและการแก้ปัญหาที่งาน Game Developer Conference (GDC) ในปี 2010 ในขณะเดียวกันโปรดพิจารณาเข้าร่วม IGDA Game Preservation SIG และช่วยเราในการทำงาน เนื่องจากอายุการใช้งานของสื่อดิจิทัลสั้นนักความพยายามในการเก็บรักษาจึงต้องมีการโยกย้ายข้อมูลและการรีเฟรชจากรูปแบบสื่อที่เก่ากว่า การสลายตัวไปเป็นรูปแบบที่ใหม่กว่า น่าเสียดายที่สิ่งนี้มักขัดแย้งกับกฎหมายลิขสิทธิ์ ดังนั้นจึงต้องมีความพยายามเพื่อให้แน่ใจว่าถูกต้องตามกฎหมายของการถ่ายโอนสื่อดิจิทัลเพื่อการอนุรักษ์ในห้องสมุดและจดหมายเหตุ นี่เป็นปัญหาที่ถกเถียงกัน แต่สิ่งหนึ่งที่ควรได้รับการแก้ไขเพื่อความปลอดภัยของดิจิทัลในอดีตและอนาคตของเรา

E. PAPTGA and A. ERSOY (2016) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจผ่านโปรแกรม Saratch ผลการวิจัยพบว่า ผลที่ได้จากแบบฟอร์มการระบุระดับพัฒนาการในการอ่านจับใจความที่จัดให้กับนักเรียนในการ นำไปปฏิบัติจริง คະแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนและเปอร์เซ็นต์เพิ่มขึ้นในทุกรูปแบบในตอนท้ายของการนำไปใช้ พบว่าระดับการอ่านของนักเรียนเพิ่มขึ้นจาก "ระดับความวิตกกังวล" เป็น "ระดับการเรียนการสอน" ในบางรูปแบบและเป็น "ระดับการอ่านอิสระ" ในรูปแบบอื่น ๆ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเช่นการสังเกต การบันทึกวิดีโอ และการสัมภาษณ์ ผลลัพธ์เกี่ยวกับการปรับปรุงทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนในระยะสั้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและ คุณภาพมีการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เข้าร่วมทั้งหมด จะเห็นว่าทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ทั้งหมดพัฒนาขึ้นจากกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ดำเนินการผ่านโปรแกรม Scratch จากผลลัพธ์เหล่านี้สามารถกล่าวได้ว่าโปรแกรมนี้สามารถใช้ในการอ่านกิจกรรมความเข้าใจในระดับประถมศึกษา

Z. Ying (2017) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การแทนคำศัพท์สองภาษาและการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ผลการวิจัย พบว่า มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับครูสอนภาษาจีน EFL และผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างการศึกษาเกี่ยวกับคำศัพท์ทางจิตเข้า ใจความแตกต่างของโครงสร้างระหว่าง L1 และ L2 จิตพจนานุกรมและรู้เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของพจนานุกรมศัพท์สอง ภาษาสำหรับผู้เรียนภาษาจีน EFL และกระบวนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ มันเป็นความช่วยเหลือที่ดีในการชั้นนำผู้เรียน

ภาษาในการสร้างคำศัพท์ทางจิตใจอย่างมีประสิทธิภาพและสมเหตุสมผลและเพื่อพัฒนาทักษะการฟังการพูดการอ่านและการเขียนในการเรียนภาษาอังกฤษ

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเจาะจงดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2/2562 จำนวน 349 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนาทางวิชาภาษาอังกฤษ ศึกษาทักษะการใช้โปรแกรม Scratch และการสร้างชิ้นงานจากโปรแกรม Scratch ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์ จำนวน 46 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. คุณภาพสื่อการเรียนการสอนรูปแบบเกมบูรณาการวิชาเทคโนโลยีและวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้โปรแกรม Scratch

2. โปรแกรม Scratch

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 แผน ใช้เวลาสอน 10 ชั่วโมง โดยใช้เกมการบูรณาการวิชาเทคโนโลยีและวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้โปรแกรม Scratch โดยเริ่มทดลองตั้งแต่วันที่ 25 พฤศจิกายน 2562 ถึง วันที่ 20 มกราคม 2563

2. หลังจากการสอนครบ 10 แผน ผู้วิจัยนำแบบวัดทักษะการใช้โปรแกรม Scratch และแบบประเมินชิ้นงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกมการบูรณาการวิชาเทคโนโลยีและวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3. นำคะแนนที่ได้จากการวัดทักษะการใช้ Scratch และแบบประเมินชิ้นงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

จากการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนการสอนการบูรณาการวิชาเทคโนโลยีและวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้โปรแกรม Scratch จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่า

1. คุณภาพด้านเนื้อหาของสื่อการเรียนการสอนการบูรณาการวิชาเทคโนโลยีและวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้โปรแกรม Scratch โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 4.33 แสดงว่า สื่อการเรียนการสอนรูปแบบเกมการบูรณาการวิชาเทคโนโลยีและวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้โปรแกรม Scratch มีคุณภาพด้านเนื้อหาในการผลิตสื่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.26$ และค่าร้อยละ = 86.67)

2. คุณภาพด้านเทคนิคของสื่อการเรียนการสอนการบูรณาการวิชาเทคโนโลยีและวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้โปรแกรม Scratch โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 4.4 แสดงว่า สื่อการเรียนการสอนรูปแบบเกมการ

3. บูรณาการวิชาเทคโนโลยีและวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้โปรแกรม Scratch มีคุณภาพด้านเทคนิคในการผลิตสื่อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($\mu = 4.4$, $\sigma = 0.33$ และค่าร้อยละ = 86)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่า การสร้างสื่อการเรียนการสอนรูปแบบเกมการบูรณาการวิชาเทคโนโลยีและวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้โปรแกรม Scratch สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

การสร้างสื่อการเรียนการสอนรูปแบบเกมการบูรณาการวิชาเทคโนโลยีและวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้โปรแกรม Scratch ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นได้ผ่านการประเมินคุณภาพและปรับปรุงตามที่คุณผู้เกี่ยวข้องได้เสนอแนะ แสดงว่าสื่อการเรียนการสอนรูปแบบเกมการบูรณาการวิชาเทคโนโลยีและวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้โปรแกรม Scratch ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพทำให้นักเรียนมีทักษะการใช้โปรแกรม Scratch อยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และและทำให้นักเรียนมีการสร้างชิ้นงานโดยใช้โปรแกรม Scratch อยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

5. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

แนวทางการสร้างสื่อการเรียนการสอนรูปแบบเกมการบูรณาการวิชาเทคโนโลยี สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นๆ ได้

6. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ผ่านสื่อการเรียนการสอนรูปแบบเกมการบูรณาการวิชาเทคโนโลยีและวิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้โปรแกรม Scratch
2. ควรปรับเวลาให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้นในบางเรื่องของเกม Scratch

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กาญจน์พิชชา ถวิลไทย. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการเรียนรู้กับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*. รายงานการวิจัยในชั้นเรียน : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการเรียนรู้กับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาระดับ

- ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2551.
- จันทร์ฤทัย พานิชอุผล. (2557). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. รายงานการวิจัย : กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา, 2557.
- ณรงค์ฤทธิ์ วิษา. (2559). การใช้แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปิ่น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา. รายงานการวิจัย : การใช้แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปิ่น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา, 2559.
- ปวีริศา อ่อนขำ. (2558). กระบวนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้ วัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหมู่ห้าสามัคคี อำเภอดรอน จังหวัดอุดรธานี. รายงานการวิจัย : กระบวนการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยใช้ วัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหมู่ห้าสามัคคี อำเภอดรอน จังหวัดอุดรธานี, 2558.
- ปัทมาวรรณ สุขศรี. (2557). ผลการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดประทุมทายการาม จังหวัดนครศรีธรรมราช. รายงานการวิจัย : ผลการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดประทุมทายการาม จังหวัดนครศรีธรรมราช, 2557.
- รุ่ง แก้วแดง. (2542). เส้นทางการปฏิรูปการศึกษาไทย ปฏิรูปการศึกษา. ม.ป.ท.
- ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต และ ยุวดี ภูริโกโคย. (2549). การศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของเด็กและเยาวชนไทยสู่มาตรฐานสากลเพื่อการแข่งขันทางวิชาการในเวทีระดับนานาชาติประจำปี 2549. กรุงเทพฯ : สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สมเด็ย เกตุอินทร์. (2559). กลยุทธ์การขับเคลื่อนนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการเป็นประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. รายงานการวิจัย : กลยุทธ์การขับเคลื่อนนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการเป็นประชาคมอาเซียน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3, 2559.
- สำเนา ศรีประมงค์. (2547). การศึกษาผลการใช้เกมคำศัพท์ประกอบการสอนที่มีต่อความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง. รายงานการวิจัย : การศึกษาผลการใช้เกมคำศัพท์ประกอบการสอนที่มีต่อความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญระยอง, 2547.
- สมิตรา อังวัฒนกุล. (2537). วิธีการสอนภาษาอังกฤษ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- อนุภาพ ดลโสภณ. (2540). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้เกมและการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- E. PAPATGA and A.ERSOY. (2016). Improving Reading Comprehension Skills Through the SCRATCH Program. Trakya University.

- Monnes Devin and et.al. (2016). **Before It's too Late A Digital Game Preservation White Paper.** .
- Z. Ying. (2017). **The Representation of Bilingual Mental Lexicon and English Vocabulary Acquisition.**
English Department, North China Electric Power University, Baoding, Hebei Province, China.

ภาคผนวก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิอ่านบทความวารสารการบริหารการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2564

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.วรกฤต เกื่อนช้าง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาตี ปณะราช	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.รุจโรจน์ แก้วอุไร	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษทิพย์ ศิริชัยศิลป์	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนัย กิรีรัตน์นะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาโรจน์ เผ่าวงศากุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
--	----------------------------